

bb. 72. kubai irodalmi est dunaujvárosban

vid/sze/-lm sr

1962. október 2.

a dunaujvárosi ifjusági irodalmi színpad kedden a bartók béla művelődési házban kubai elégia címmel kubai irodalmi estet rendezett. ott volt a hazánkban tanuló kubai egyetemisták kisebb csoportja is. az irodalmi színpad tagjai nicolas guillén kiváló kubai költő műveiből adtak elő. az egyik dunaujvárosi fiatal fidel castronak 1953-ban a bíróság előtt elmondott beszédéből idézett részleteket. az irodalmi est végén a kubai diákok, nemzeti zászlajuk alatt, forradalmi dalokat énekeltek. /mti/

20.30/e

- v é g e -

- 44 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fém utca 6-7. Telefon: 166-480, 349-636
A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i k i a d á s

1962. október 3.

bb 1. „kőbe zárt fájdalom, - michelangelo-életrajz, gauguin-album, magyar festészet a 19. században - a képzőművészeti alap új kiadványai

i fe/gk-lm sr

1962. október 3.

a képzőművészeti alap kiadásában e napokban megjelent új könyvek és illusztrált albumok a szépművészet kedvelőit örvendeztetik meg. a kőbe zárt fájdalom címmel kapja kezébe az olvasó michelangelo életrajzát. karel schulz, az 1943-ban prágában elhunyt író michelangelo-életrajzában a nagy olasz reneszansz mester életének legviharosabb, legkalandosabb esztendeit eleveníti meg. a művészileg, irodalmilag és történetmileg érdekes, többszáz oldalas kötetet az emberiség egyik legnagyobb mesterének alkotásairól készült felvételek egészítik ki.

a gauguin-album - bevezető szövegét kamps antal művészettörténész írta - megismerteti az olvasót a 19. század egyik legkiválóbb és legjelentősebb francia mesterének életével. az album ezenkívül gauguin legszebb alkotásainak művészi színes reprodukcióit tartalmazza.

a magyar festészet a 19. században című nagyformátumu művészeti könyv most már harmadik kiadásban látott napvilágot. pogány ö. gabor többoldalas tanulmánya ismerteti a 19. századi magyar festészet történetét. a kötetet negyvennél több kép gazdagítja, a legnagyobb magyar mesterek alkotásainak színes reprodukciói.

budapest címmel új fényképalbum látott napvilágot. az ország legkiválóbb fotóművészei 170 fényképen örökítették meg fővárosunk műemlékeit, új építkezéseit és a város falai között élő embereket.

a népművészet sorozatban boross marietta művészettörténész tollából jelent meg kis könyv, amely a fonás, e régi mesterség történetével ismerteti meg az olvasót. a népszerűvé vált műemlékek sorozatban az ország első dalszínházáról, operaházáról kapunk történelmi és építőművészeti leírást. az illusztrált kis füzet ybl ervin munkája. az ősi művészetek kedvelői a művészettörténet-sorozatban nagy tiber tollából a krétai művészetéről olvashatnak. /mti/

- 1 -

h

bb:2 mindenki ujkra készül - publicisztikai gyűjtemény az Ősziírózsás forradalom idejéből

i ms tm/ sr /gz 1962. október 3.

a napokban hagyta el a sajtót az akadémiai kiadó gondozásában a „mindenki ujkra készül...”, című sorozat második kötete, amely az Ősziírózsás forradalom, a tanácsköztársaság felé haladó magyar közélet irodalmi igényű publicisztikáját tárja az olvasó elé. móríc zsigmond, babits, juhász gyula, kosztolányi, gábor andor, bródy, karinthy, kassák, hatvany, krudy és sok más írónk nagyrészt ismeretlen írásai, a kor kritikai élete került a kötetbe. / mti/

bb:7 egy-másfél kilós fürtöket szednek az izsáki állami gazdaság öntözött szőlőskertjében

vid j/ká / gz 1962. október 3.

izsákon, a sárfehér szőlő hazájában, javában tart a szüret. az állami gazdaságban ezerkétszázán szedik, csomagolják az izes étkezési szőlőt. a fürtök átlag 70-80 dekásak, az öntözött területen azonban súlyuk eléri az egy-másfél kilót is. a csomagolóban késő estig - reflektorfényben - dolgoznak, s naponta 10-12 vagonra való szőlőt készítenek elő a szállításra.

többszáz szüretelnek az izsáki termelőszövetkezetekben is. a közös gazdaságokból mintegy 300 vagonnyi sárfehér szőlőt vár a kereskedelem, s eddig 55 vagonnal adtak át. / mti/

bb:3 az év végéig újabb négy film forgatását fejezik be a hunniában

i di/gk/sr /gz 1962. október 3.

a hunnia filmstúdióban újabb négy alkotás forgatását fejezik be az év végéig. átadják a forgalmazóknak az egyiptomi történet című magyar-egyiptomi koprodukciós újdon-ságot - rendezője mérsáros gyula -, befejezik az arany ember című jókai-regény filmváltozatának jeleneteit - ezt gertler viktor irányításával forgatják, - elkészül az 1962. őszi csillaga című mai falusi tárgyú film, - amelyet kovács andrás rendez - és mamcserov frigyos rendezésében a micí néni két élete című vígjáték. / mti/

bb 4. ötezer beiratkozott olvasója van a ganz-mávg könyvtárának - a kapuknál fiókkönyvtárak szolgálják ki a vidékről bejáró munkásokat

i hi/tm-lm sr 1962. október 3.

a ganz-mávg-ban a könyvtárügyfejlesztése közös gondja a gyárban működő társadalmi és tömegszervezeteknek. együttműködésüknek számos eredménye van. a két gyár egyesülése után az olvasást csak látszólag szolgáló, mintegy száz műhelykönyvtárat megszüntették, állományukat összegyűjtötték, s korszerűen berendezett központi könyvtárat hoztak létre. az itt meglevő, mintegy 32.000 kötetből frissítik fel időnként a gyárkapuk közelébe kihelyezett fiókkönyvtárakat. jelenleg három ilyen részleg működik, 2000-5000 kötetnyi állománnyal. a kőbányai-utra nyiló 2. és 4. számú kapuknál létesített gagarin-könyvtár, illetve radnóti-könyvtár, továbbá a gyár központjában levő józsef attila -könyvtár megvalósításával sikerült közelebb vinni az irodalmat a vidékről bejáró dolgozókhöz, akiknek munkaidő után nincs idejük felkeresni a központi könyvtárat. a több mint ötezer beiratkozott olvasó jórésze bejáró munkás.

a fiókkönyvtárak szervezésével egyidejűleg kiépítették az olvasómozgalmat patronáló társadalmi aktívák hálózatát. több gyár-egységben könyvpropagandista brigádok működnek párt-, kizs-, vagy szakszervezeti megbízatás alapján. egy adat, amely eredményes munkásságukat igazolja: a múlt év első felében 63.000, a második felében - a könyvpropagandista brigádok megalakulása után - 80.000 kötetet kölcsönöztek a gyár dolgozóinak. / mti/

bb 6. nem lesz „hiánycikk”, a kamilla - zavartalan gyógynövény-ellátásra számíthatunk

i kz/hné-lm ká 1962. október 3.

a gyógynövényexportáló államok között hazánk igen fontos helyet foglal el. huszonöt európai és tengerentúli országba szállítunk rendszeresen és nagy tételben különböző fajta részben gyógyszer alapanyagként, részben pedig ugynevezett drogként felhasználásra kerülő gyógynövényeket. a hűvös kora tavasz és nyár-eleje, illetve a később aszályosra forduló időjárás az idén sajnos mind a vadon termő, mind pedig a kultúrában termesztett gyógynövények „hozamát”, jelentősen csökkentette. ennek ellenére, az országos gyógynövény és selyemgubó forgalmi szövetkezeti központ tájékoztatása szerint - a hazai gyógyszertárak és gyógynövény-szaküzletek a rendelkezésükre álló készlettel egész éven át zavartalanul ki tudják majd elégíteni a keresletet.

/folyt. köv./

bb 6. /nem lesz... folyt./ -lm

nem lesz hiány olyan általánosan használt gyógynövényből sem, mint például a kamilla. az exportszállítások a gyenge termés miatt mennyiségileg némileg csökkennek majd, a bevételek azonban - a világpiacra kialakult magas árak következtében - lényegében elérik a tervezett szintet.

a gyógynövények kereslete, - mint a tájékoztatók rámutattak, - az utóbbi években sem csökkent, sőt egyes fajtákból szinte korlátlanok az értékesítési lehetőségek, a „sztár”, a következő években kétségtelenül a madárcsucsor lesz, ebből a növényből készül az antibiotikumokhoz hasonló fontosságú gyógyszer, a ma már rendkívül széleskörűen használt ugynevezett szteroid-hormonok alapanyaga. hazai gyógyszeriparunk is rendkívül nagy mennyiségeket igényel ebből a fontos gyógynövényből, amelyet az elmúlt évben még csak 142 holdon, az idén már 270 holdon, jövőre 550 holdon, az öt éves terv utolsó évében pedig kerekén 2.500 holdon termelünk. /mtl/

bb:5 az emberiség legtöbbet ígérő vállalkozása - megismertük a föld gázburokát, adatokat szereztünk a bolygóközi térről, felfedtük a nap és a földi légkör kapcsolatát - rádió-összeköttetés 36 millió kilométeren át - nagy ernő nyilatkozata az űrkutatás öt éves fejlődéséről

i tz/ tm /vg/gz

1962. október 3.

csütörtökön lesz öt éves a legújabb emberi tudományág, az űrkutatás. nagy ernő gépészmérnök, a mtesz központi asztronautikai szakosztályának titkára a következőképpen jellemezte ennek az öt évtizedes fejlődésnek az eredményeit:

az 1957 október 4-én utrakelt első emberalkotta mesterséges hold a szputnyik I. felbocsátása kétségkívül az alkotó emberi elme eddigi legmerészebb vállalkozása volt. a mesterséges holdak létrehozásában résztvevő szovjet és amerikai tudósok egyaránt beszámolnak arról, mennyi bizalmatlanságot, hitetlenséget kellett leküzdeniük, amíg a nagyszabású tervet megvalósíthatták. az első szputnyik legnagyobb jelentőségét tulajdonképpen éppen abban kell látnunk, hogy fényesen igazolta az elgondolások technikai megvalósíthatóságát.

az azóta eltelt öt év alatt a kísérletek egyre újabb- és újabb területekre terjedtek ki. ma már nagyjából világos képünk / folyt köv/

bb:5 az emberiség legtöbbet...1. folyt/gz

van a föld légkörének valóságos kiterjedéséről, vegyi összetételéről és egyéb fizikai tulajdonságairól, mint például a benne előforduló, elektromossággal töltött részecskék koncentrációjáról. felfedezték a földkörüli sugárzási övezeteket és lassanként egységes, átfogó képet kapunk a bolygónkat körülvevő teljes gázburokról. sikerült megbízható összefüggést találni a napon lezajló és a földi jelenségek között, és így lehetőség nyílt korábban nem remélt előre-jóslások kidolgozására is.

I. Lények

a földközeli tér „megtérítése”, után sor került a holdnak és a bolygóközi tér hozzánk közeli szakaszának a vizsgálatára is. ma már a szovjet-~~ország~~ révén a hold mindkét oldaláról van részletes térképünk, ismerjük hűséges kísérőnk korábban feltáratlan fontos fizikai adatait, a szovjet és amerikai vénusz-rakéták segítségével pedig a bolygóközi tér titkainak nyitját is keressük már.

mindezeket az ismereteket a mesterséges holdak nélkül az ember meg sem szerezte volna, s az űrkutatás eredményeinek elbírálásakor talán éppen ezt kell a leginkább kézzelfogható eredményként elkönyvelni.

az űrélettel rohamos fejlődése, s ennek eredményei az eddigi négy vosztok-kísérlet, valamint az amerikai mercury-kísérletek - bebizonyították, megvan a lehetőség arra, hogy a jövő tudományos kísérleteit az űrben is a gondolkodó ember személyes részvételével bonyolíthassák le.

ugyanakkor feltétlenül meg kell látnunk - éppen az űrkísérletek tükrében - a korszerű technika fantasztikus arányú fejlődését is, amit jól szemléltetnek a számadatok. az első szputnyik 83.6 kilogrammos, és az első amerikai vangard alig 1.4 kilogrammos súlya ma már szinte nevetségesnek tűnik a vosztok majdnem öttonás és a szputnyik VIII. 6.5 tonnás súlya mellett. a nap körül e pillanatban hat mesterséges bolygó kering, a föld körül keringő mesterséges holdak számát pedig szinte meg sem lehet állapítani, mert napról-napra változik. jelenleg is több tucat rója köreit földünk körül, köztük a kilenc szovjet kozmosz. jellemző az is, hogy földünkötől 36 millió kilométeres távolságig sikerült már rádió-összeköttetést fenntartani a mesterséges égitestekkel. az irányítástechnika eddigi legnagyobb csúcsteljesítménye pedig a szovjet és az amerikai vénusz-rakétának a mesterséges holdpályáról való továbbindítása, valamint a vosztok 3. és a vosztok 4. „űrrandevus”, kísérlete.

/ folyt köv/

bb:5 az emberiség legtöbbet.....2. folyt/gz

példátlan az emberi tudomány történetében, hogy egy tisztán kísérleti céllal megkezdett alkalmazott kutatási, vagy technikai program gyakorlati műszaki hasznosítása öt éven belül valósággá váljék. az atomenergia esetében például több évtizednek kellett eltelnie, amíg a megfeszítés technikai hasznosítására sor kerülhetett. ma pedig az űrkutatás máris azzal dicsekedhet, hogy az alapvető rakétatechnikai és űréletteni kérdések megoldása után és mellett a gyakorlati híradástechnikai alkalmazások és a meteorológiai kutatás eddig nem remélt arányú támogatása is lehetségessé vált.

az űrkutatás az emberiség legizgalmasabb, legtöbbet ígérő vállalkozása - fejezte be nyilatkozatát nagy ernő- maradandó hasznát nemcsak a mai, hanem az elkövetkező nemzedékek is élvezni fogják, s a jövőben olyan új eredményekkel ajándékozza majd meg az emberiséget, amelyek mellett az első év káprázatos sikerei is eltörpülnek./mti/

bb. 8. megkezdődött a társadalmi munkások versengése a szép budapestért kitüntető jelvényért - egy-három-nagy, illetve tízórás igazolókélyegek

1 zs/tr/gy/sr

1962. október 3.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának egyik legutóbbi határozata értelmében budapest minden kerületében igazolvánnyal látják el a főváros fejlesztését, fizikai, tervező, vagy művezető munkával segítő társadalmi munkásokat. az illetékesek - a társadalmi munkát vezető, irányító fővárosi, vagy körzeti tanácstagok, lakóbizottsági elnökök, a kerületi tanács dolgozói, vagy az érdekelt szakigazgatási szervek képviselői - a névrészülő igazolványokban egy, három, négy, illetve tízórás munkát igazoló bélyegekkel nyugtázzák az önkéntes segítséget.

a szép budapestért kitüntető jelvény megszerzéséért induló versengés feltételeit a tanácsok részletesen kidolgozták. eszerint a városfejlesztési munkákból résztvállalók a jelvény három fokozatát szerezhetik meg. a bronzjelvény elnyeréséhez egy év alatt 50 óra segédmunka ledolgozása szükséges. az ezüst fokozat megszerzésének kétszáz óra segédmunka, az aranyjelvény eléréséhez pedig 300 óra segédmunka szükséges. a szakmunkát természetesen külön értéklik; egy órai szakmunka, két órai segédmunkának felel meg. a kiírás egyébként kimondja, hogy a jelvény legmagasabb fokozatának elnyerésére 30 000 forint értékű társadalmi munkában végzett tervezés is jogosít.

a kitűzött szinteket elért társadalmi munkások már januárban jelentkezhetnek a kerületi tanácsok titkárságain, vagy munkahelyük szakszervezeti bizottságainál. a kitüntető jelvény megszerzéséért induló versenyt ugyanis februárban értéklik; s a bronz és ezüst jelvényeket a kerületi tanácsok végrehajtó bizottságai, az aranyjelvényeket pedig a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága névszerinti határozatával adományozza.

a kitüntető jelvényeket a tervek szerint a felszabadulási évfordulókon, vagy egyéb jelentősebb esemény alkalmával adják át a társadalmi munkaakciók legjobbjainak./mti/

8.05/a

832

Leh

bb.9. az ifjuság a szocializmusért mozgalom a számok tükrében - pozsonyi vilmosnak, a budapesti kisz-bizottság titkárának nyilatkozata

1 lv/tm/gy/sr

1962. október 3.

pozsonyi vilmos, a kisz budapesti bizottságának titkára, az mti munkatársának az ifjuság a szocializmusért mozgalom idei eredményeiről nyilatkozott:

- a fővárosban az idén 197 000 fiatal vállalkozott a mozgalom követelményeinek teljesítésére; közülük 47 000 kisz-en kívüli, a különböző termelési versenyekben 105 000 ifju vett részt és megnövekedett az ifjusági brigádok száma is; 4 672 brigádban 38 000-en dolgoztak, a szocialista cím elnyeréséért 2 450 brigád versengett, a vállalati tervek teljesítésében a főváros csinosításában és a kerületek fejlesztésében több mint 1 770 000 társadalmi munkaórát dolgoztak, az ujitásokkal és ésszerűsítésekkel 96 778 000 forintot takarítottak meg.

- szép eredmények születtek a tanulás terén is, az év első felében kisz politikai oktatásban mintegy 52 000 fiatal tanult, növekedett a dolgozók iskoláiba járók száma is, a gimnáziumok és technikumok esti, illetve levelező tagozataira 3 172-en jelentkeztek, az egyetemeken pedig 426-an tanultak, a szakma ifju mestere mozgalomban 9 500 ifju vett részt, az üzemi tanfolyamokra pedig 23 000-en jártak.

- a kulturális követelményeket 195 000-en teljesítették, színvonalasabbak voltak az irodalmi színpadok előadási számuk is emelkedett, amíg tavaly 68 működött, az idén számuk százra emelkedett, a működvelő művészeti csoportokban összesen 26 000 budapesti fiatal vetélkedett.

- a kerületi kisz-bizottságok gondot fordítottak arra is, hogy a fiatalok sportolhassanak, a kisz-szervezetek a fiatalok tízezreit vitték természetjáró turákra, vízi- és kerékpáros kirándulásokra, az ifjuság a szocializmusért mozgalom sportkövetelményeit mintegy 140 000-en teljesítették.
/mti/

8.10/a

..

- 8 -

88 Zuer

bb. 10. tudnivalók az őszi-téli öltözködésről

ims/hné/gy/sr

1962. október 3.

az egészségügyi minisztériumban a következőket mondták a magyar távirati iroda munkatársának a helyes őszi-téli öltözködésről:

- őszi-téli időben ruházódásunkban a gyapjuból készült, jó hőszigetelő, sötétebb színű anyagok kerülnek előtérbe, a műanyagok közül pedig a gyapju tulajdonságait utánzó, ha ülő foglalkozást végzünk, 15-16 foknál nem melegebb helyiségben, különösen idősebb korban jó szolgálatot tesznek a pamutból kötött meleg alsóruhák, ha a külső hőmérséklet 5-15 fok közé süllyed, eljött a felöltő, átmeneti kabát ideje, bár ilyen hőmérséklet mellett a gyapju pulóver, vagy kötött mellény többnyire még elegendő, hátránya, hogy viselője kevésbé tud alkalmazkodni az erős hőmérsékletingadozáshoz, ha tehát erősen fűtött helyiségbe, színházba, moziba, presszóba, stb. megyünk, pulóver helyett inkább felső kabátot viseljünk, amit a melegben levethetünk, itt kell megemlítenünk, hogy a túlmeleg öltözködés legáltalább annyi egészségi kárt okoz, mint ha fázunk, a rossz közérzetben, csökkent munkaképességen kívül azzal a veszéllyel is jár, hogy a szabadba kimenve megfázunk.

- ha a hőmérő 5 fok alá süllyed, előkerül a télikabát, ez a ruhadarab akkor tölti be jól a hivatását, ha nem túl nehéz, jó gyapjuanyagból készült, elég bő szabással, mert a legjobb hőszigetelő az egyes ruhadarabok közötti légtér, ellentmondásnak tűnik, de az ugynevezett városi bunda általában nem való városi embernek, két okból: először is nehezebb, akadályozza a mozgást, és, ha fűtött helyiségbe megyünk vele, rendkívül terhes, másodszor pedig az év alig néhány napjában esik le a hőmérséklet annyira, hogy rendes télikabátban, pulóverrel ne bírunk a hideget, egészen más a helyzet vidéken élő, a napot szabadban töltő embernél, különösen szeles időben, a szél ugyanis tapasztalat szerint 5-10 fokkal növeli a hideg hatását, annyival hidegebbnek érzi az ember az időt, a gyors hőleadás miatt.

- aránylag kevés gondot okoz a lábbeli megválasztása, ha a cipő nem ereszti be a vizet és a port, s eléggé bő, a szokásos vékony harisnya is megfelel, jobban, mintha vastag harisnyába bujtatott lábunkat beleerőszakoljuk a nem túl bő cipőbe, a tapasztalat szerint a lábat elkényeztető prêmes cipők nem népszerűek.

/folyt. köv./

8.15/a

- 9 -

88 Zuer

bb. 10. /tudnivalók... 1. folyt./ gy

- elég elterjedt divat, hogy az emberek ősszel, télen sem fedik be fejüket. ezt egészségügyi szempontból nem lehet helyeselni. különösen esős, szeles, hideg időben feltétlenül hordjunk sapkát, vagy kalapot. a prém sapka viszont csak mínusz 5 fok alatt, főleg szeles időben ajánlatos, mert elkényezteti a fejet.

- némány tanács a takarózásról is. husz fokos szobahőmérsékleten elég egy paplan, 16 foknál tegyünk rá egy példet, 12 foknál még egyet, vagy aki szereti vegye elő a jó öreg dunyhát.
/mti/

..

bb. 11. újabb üzemekben vezetik be a földgázt - nyolcmillió forint energetikai műszerekre - husz százalékkal csökkent az energiafogyasztás a kohó- és gépiparban

i sl-re/hné/gy/vg

1962. október 3.

a kohó- és gépipar energiaellátása az utóbbi években lényegesen javult, a szén, a villanyáram, az olaj- és a gázellátási zavarok szinte teljesen megszűntek. a helyes gazdálkodásra mégis igen nagy szükség van, hogy tovább csökkenthessék az üzemek önköltségét. a takarékos gazdálkodásra az utóbbi időben több fontos intézkedés történt. egész sor kohászati üzemben, a többi között diógyőrött, ózdon, borsodnádásdon és a Körinci hengerműben olyan berendezéseket helyeztek üzembe, amelyek az eddig elszálló füstgázak energiáját hasznosítják, a martin-művekben a felmelegedett hűtővizből nyernek energiát. nagymértékben megváltozott a különböző energiafélések összetétele, jóval kevesebbet használnak fel a drága szénből és kokszból, ezzel szemben egyre több helyen vezetik be az olaj, és még inkább a földgáztüzelést. a lenin kohászati művekben jelentős megtakarításokat érnek el a romániából érkező földgáz alkalmazásával, ózóra viszont a hajduságban feltárt földgázt vezetik el még az idén. jövőre már valószínűleg más borsodi üzemekbe, mint pl. a dímvág gépgyárba, a borsodnádási lemezgyárba és a december 4. drótművekbe is eljut az olcsó, nagy kalória értékű hazai földgáz.

folyt. köv./

8.25/a

- 10 -

837 2nd

bb. 11. /újabb üzemekben.... 1. folyt./ gy

a jelentős beruházások és a sok hasznos műszaki intézkedés hatására az azonos termelési értékre számított energiafogyasztás lényegesen csökkent. jelenleg 445 kalória felhasználásával készül a kohó- és gépiparban egy forint értékű termék, a kalória-felhasználás tehát négy év alatt körülbelül 20 százalékkal csökkent. egy-egy tonna nyersvas gyártása hat évvel ezelőtt még 1 250 kiló kokszot igényelt, jelenleg 963 kiló koksz fogy el ugyanannyi nyersvas előállításához, ami a kohók előmelegítésével, a tömörítvények nagyobb mérvű alkalmazásával magyarázható. szakemberek véleménye szerint azonban még ez az eredmény sem ki-elégítő, mert például a szovjetunióban hasonló kohóknál alig 750-800 kiló kokszot használnak fel egy tonna nyersvas előállításához. nálunk is nagyarányú kísérletek kezdődtek a fűtőenergia további lényeges csökkentésére, a többi között a hőtechnikai kutatóállomás is bekapcsolódott ebbe a fontos munkába, amelyről azt várják, hogy a második öt éves terv végére további egy mázsa kokszot takarítanak meg minden tonna nyersvas gyártásánál. a minisztérium illetékes vezetőinek véleménye szerint még igen sok a javítani való a kovácsolóüzemek és a hengerdek energiagazdálkodásában is. kellő ellenőrzés hiányában jelentős mennyiségű villamosenergia és gáz pazarlódik el az említett üzemekben, ezért nagy a jelentősége a különféle energetikai műszerek alkalmazásának. a legutóbbi esztendőben kereken nyolcmillió forint értékű energetikai műszert kaptak a kohó- és gépipari üzemek, a következő években további milliókat költenek olyan berendezésekre, amelyek a nap minden percében ellenőrzik, hogy a felhasznált energia nem haladja-e meg az indokolt mennyiséget./mti/

..

bb. 17. visszahelyezik a nádasyak címerét az egervári várkastélyra

vid n/gy/fm

1962. október 3.

a zalaeqerszegi göcseji muzeumban őrzik a nádasyak 1569-ből származó kőből faragott címerét, amely az egervári várkastély oromzatát díszítette. a megye egyetlen épen maradt török kori épületét most helyreállítják, s visszahelyezik eredeti helyére a várkastély címerét is./mti/

..

8.32/a

- 11 -

838 2nd

bb. 12. már a télre készül a kpm utügyi osztálya: szállítják a hínóanyagot, javítják a hótolókat, hómarókat - 24 óra alatt az utügyi szervezet mintegy hatezer dolgozóját riaszthatja

i hbj/sze/gy/vg

1962. október 3.

a gépkocsivezetőknek egyik legnagyobb ellensége a sikos, csuszós út, különösen kanyarokban és emelkedőkön, éppen ezért elsősorban arról kell gondoskodni, hogy őszi-téli időben az országutak veszélyes szakaszain elegendő szóróhomok és sálak álljon rendelkezésre. a kpm utügyi osztálya már intézkedett, hogy november elejére a kijelölt helyekre kiszállítsák a szóróanyagot. az természetes, hogy nem lehet a csuszós utakat teljes hosszban felszórni, mert a 28 000 kilométer hosszú-utahálózaton ez teljesen lehetetlen. a kpm utügyi osztálya felhívja a figyelmet, hogy a kanyarok, emelkedők hínómentése csak elsőgitheti a biztonságos közlekedést, a balesetek, összeütközések kiküszöbölését azonban csak az óvatos vezetés teszi lehetővé.

megkezdődtek az előkészületek a hó eltakarítására, ezekben a hetekben 32 nagyteljesítményű hómarót, 17 nehéz motoros hóekét, 52 motoros hótoló járművet, 86 traktorra szerelhető ekét javítanak, s mintegy ötszáz mozgatható hóekét is rendbehoznak. a gépeket a sokévi tapasztalatok alapján legveszélyeztetettebbnek minősített területeken helyezik el, elsősorban a közép-dunántulon és észak-magyarországon. a hómarók és hótolók átcsoportosítása 24-48 óra alatt megoldható. a veszélyeztetett útszakaszokon ma már összesen 230 kilométer hosszban természetes hóvédő erdősáv és mintegy száz kilométer hosszú mesterséges hóvédő vet gátat a nagy torlaszok kialakulásának. különösen nagy havazások idején rendkívül fontos a nagy hótakarító gépek tönkrement alkatrészeinek gyors cseréje. ezért mozgó javítóhelyeket szerveznek, amelyeknek telephelyük budapest, veszprém, pécs és nyíregyháza. szükség esetén a kpm utügyi osztálya 24 óra leforgása alatt az egész szervezetét - mintegy hatezer szakképzett dolgozót - ,,mozgósíthat,, s természetesen igénybe veszi közérőit is. /mti/

8.40/a

- 12 -

855 h

bb. 13. egyetlen ujtás országos bevezetése évente egymillió dollár megtakarítást hozhat külkereskedelmünknek - hulladékfával helyettesíthető a drága állványpalló

i sz/sze/gy/vg

1962. október 3.

magyarország európa legnagyobb faimportőrje. a külkereskedelmi szakembereinek véleménye szerint azonban nem mindig indokolt a nagyarányú import, sokkal jobban kellene takarékoskodni a faanyaggal. az építőipar például évente 5 százalékkal több állványpallót kér, s az import mennyisége már 40 000 - 50 000 köbméterre rug. egy köbméter 45 dollárba kerül, s könnyen kiszámolható, hogy évente csupán az állványpalló költsége megközelelti a kétmillió dollárt.

még a fában gazdag országokban is letértek a hagyományos állványpadozástól és csaknem valamennyi baráti országban másként állványpadoznak, mint hazánkban, mert a fa beszerzése nehézségekbe ütközik. a faimporttal foglalkozó lignimpex külkereskedelmi vállalat a devizatakarékosság érdekében már éppen azzal a gondolattal foglalkozott, hogy tapasztalatcserére építőipari szakembereket küld a szovjetunióba, amikor arról értesült, hogy a győri állami építőipari vállalatnál egy műszaki csoport e témával kapcsolatos ujtást nyújtott be. az egy évvel ezelőtt kikísérletezett ujtást azóta tökéletesítették, kiegészíteték és lehetővé vált, hogy a legkülönbözőbb állványpadozási rendszernél kiküszöbölhessék a pallót. nagy ferenc igazgató, veres jeno főépítésvezető, molnár károly munkavédelmi megbízott, tamassy otó telepevezető és kuster ottó főépítésvezető ujtásának lényege, hogy a zsálasból lebontott fél méter hosszú, egyébként hulladékba kerülő deszkákat fahevederrel, két lécre rögzítik és ezt használják palló helyett úgy, hogy a vas- vagy létraállványhoz kapókkal erősítik. a statikai számítások és terhelési próbák igazolták, hogy az új állványpadozatnak a lehajlása a réginek még a felét sem éri el, vagyis munkavédelmi szempontból biztonságosabb. ,,nem billeg, nem hullámzik, zavar-
talanabban dolgozhatnak rajta,, - mondták a dolgozók a lignimpex vezetőinek és az országos tervhivatal anyagellátási főosztálya képviselőjének, akik többször jártak már győrött, hogy az ujtás eredményeiről maguk is meggyőződjenek. a lignimpex azért viseli gondját ennek az ujtásnak, mert országos bevezetése évente egymillió dollár megtakarítást tenne lehetővé.

/iolyt. köv./

8.48/a

- 13 -

856 h

bb. 13. /egyetlen ujtás... 1. folyt./ gy

az építésügyi minisztérium már felhívta a figyelmet az ujtásra, elküldte a vállalatoknak a műszaki leírásokat, de az új állványzat alkalmazása még igen szörványos és a külkereskedelem szakembereinek véleménye szerint szükséges lenne az ujtás bevezetésének elrendelésére. egyébként a jövő évi importtervek-nél már figyelembe vették az ujtással várható eredményeket és csökkentik az importot, illetve az eddig pallónak felhasznált faanyag egy részét az épületasztalos iparnak adják át, hogy abból ablak- és ajtókereteket készíthessenek. /mti/

..

bb. 14. a főváros környéki kertészeti termelészövetkezetek karácsony hetében cukorsalátát, retket, sóskát visznek piacra

1 n/j/gy/ká

1962. október 3.

a főváros környéki kertészeti termelészövetkezetekben még az őszi áru szedése a soronlevő munka, ugyanakkor megkezdtek a melegági és az üvegházi termelés előkészületeit is. a téli termelést elősegíti, hogy megfelelő mennyiségű melegági ablakkeret, üveg, fedődeszka és nádtakaró áll rendelkezésükre, ezenkívül az üvegházak fűtéséhez jóminőségű kokszot és szenet kapnak kedvezményes áron. a fővárosi tanács mezőgazdasági osztályának utasítására a fővárosi fuvartelepekről a melegágakhoz szükséges istállótrágyát elsősorban a télen is üzemelő kertészeti termelészövetkezetek kapják.

a rákosszentmihályi augusztus 20. , az ady endre, a rákoscsabai micsurin, a pestlőrinci rákóczi, a 18. kerületi szabadság, a csepel-szigeti dimitrov, továbbá az óbudai és a rákosfalvai termelészövetkezetekben már elvetették a melegági cukorsalátát, a piros hónaposretket, a sóskát, az üvegházakban pedig a salátának való kigvóuborkát. a felsorolt primőrök nagy része már karácsony hetében piacra kerül. több termelészövetkezet a most lezedeit, vastag héjú, fehér- és zöldpaprikát, rostált, száraz homokba rakva, a karácsonyi piacra tartalékolja. /mti/

..

8.53/-a

- 14 -

9.25
Zur

bb. 15. „elektro-bébi, és automata-mintázó - újabb munkafolyamatokat gépesítették a hibridkukorica előállításnál

1 so/gg/gy/ká

1962. október 3.

az elmúlt években épült korszerű hibridkukorica szárító, osztályozó üzemekben a morzsolástól a maggal teli zsákok fémzárolásáig a munkák nagyrészt gépesítették. néhány feladatot azonban eddig még kézzel oldottak meg. a 12 nagy hibridüzemet az új idényre nemcsak kijavították, hanem újabb munkafolyamatokra terjesztették ki a gépesítést. a legnehezebb feladat eddig a raktárakban a zsákmozgatása volt. most a hibridüzemek raktárait futószalagokkal szerelték fel és a máv rakodásoknál kiválóan bevált „elektro-bébit”, szereztek be. ezek a könnyű targoncák a szállítást és a rakodást egyaránt nagymértékben megkönnyítik.

gépesítették a mintavételt is. amint a zsák a mérlegről a futószalagra kerülnek, egy automata mintázó ~~.....~~ belőlük 6-8 deka magot, s ez a minta a lezárt tégelyekben jut a vetőmag-felügyelőségekhez. ez a megoldás egyben a minőség további javulását is elősegíti. /mti/

✓ kiemel

..

bb. 16. 1. László korabeli iratot konzerválnak a levéltári szakemberek

vid n/gy/fm

1962. október 3.

az országos levéltár fennhatósága alatt álló veszprémi levéltárban a mohácsi vést megelőző időszakból 982 eredeti iratot őriznek. ebből 150 okmány az árpád-korból való. a történészek, a nyelvészek, az írásjelek fejlődésével és a pecsét-tannal foglalkozó szakemberek, a magyar agrárélet multjának kutatói sok érdekes okmányt és adatot találnak a későbbi korokból származó iratok között is. az anjouk korából 259, zsigmond király uralkodása idejéből 243, mátyás király korából pedig 154 irat látható a levéltárban.

a gyűjtemény egyik legértékesebb darabja a palóznak községgel kapcsolatos, 1079-ben, 1. László idején keletkezett oklevél. a tihanyi alapítólevél után ezt tartják az ország második legrégibb iratának. az értékes iratot most az országos levéltár szakemberei konzerválják, és csehszlovákiai kérésre fényképmásolatot készítenek róla. /mti/

..

9.22/a

- 15 -

9.20
Zur

bb. 18. kalocsa-vidéki népi együttes alakul

vid n/gy/fm

1962. október 3.

a népművészetéről, népi hagyományairól híres kalocsa vidékén is elkészült az őszi-téli művelődési program. a járásban a tsz- és munkásakadémiákon, író-olvasó találkozókra kívül az idén először csaknem minden községben és nagyobb termelészövetkezeti tanya-központban kialakítják a klubéletet. a falvakban tíz népi tánc-csoport, 14 színjátszó együttes és több mint 30 különféle szak-kör kezdte, illetve kezd meg a munkát a következő hetekben.

valamennyi együttes a vidék hagyományos táncait, dalait, népi táncjátékait viszi színpadra. a szakkörök többségében a kalocsa környéki hímzéseket és más hagyományos mesterségeket tanulják a fiatalok a téli hónapokban.

a járási tanács művelődési osztálya és kisz-bizottság régebbi terve szerint ebben a hónapban több község színjátszó, táncosai és népi énekesi részvételével megalakítják a kalocsa vidéki népiegyüttest, amely bács-kiskun megye legnagyobb öntevékeny művészegyüttes lesz./mti/

..

bb. 19. a szivárvány minden színében pompáznak tatabánya-ujváros háztömbjei - lemosható festékkel vonják be az új lakóházakat

vid te/gy/ki

1962. október 3.

tatabánya-ujvárost úgy emlegetik, mint az ország egyik legszínesebb lakónegyedét. a gercse tövében épült háztömbök ugyanis a szivárvány minden színében pompáznak. különös gondot fordítanak az építők a színek harmóniájára. amikor felépülnek a házak, a tervezőmérnökökkel közösen választják ki a környezetbe legjobban illő paszteliszíneket. eddig külföldi festékek hál keverték ki a különböző árnyalatokat, most pedig megkezdtek a külföldinél jobb minőségű magyar wallkyd festék alkalmazását. ez jobban rátapad a vakolatra és nem veszít színéből. fél milliméter vastag réteggént vonják be a házak külső falát és a legnagyobb esőben sem engedi át a vizet nagy előnye az is, hogy a bepiszkolódó házakat fecskendővel lemoshatják./mti/

..

9.28/a

- 16 -

941 *Zme*

bb. 20. „betéttlap,, a bányában

vid te/gy/ki

1962. október 3.

a várpalotai szénbányászati tröszt s 2 üzemében eredeti megoldást találtak a „szabálytalan,, bányászfogásokkal dolgozó, a balesetvédelmi előírásokat semmibevevő bányászok megrendszabályozására. csehszlovákiai tapasztalatok alapján valamennyi munkacsoport betéttlapokból álló könyvecskét kap, amelyet a bányarendészeti ellenőrök felkérésére kötelesek felmutatni. ha a felügyelők rendezetlenségét tapasztalnak a munkahelyen, jogukban áll bevonni az 1-es, 2-es, illetve 3-as számú betéttlapot. az 1. számú szelvény elvétele egyhavi, a kettőse hathónapi prémium-elvonással jár. a 3-as lap bevonása még ennél is nagyobb hátrányt jelent, mert ilyenkor alacsonyabb munkakörbe helyezik a szabályok ellen vétő dolgozókat.

az érdekes módszer jól bevált, bevezetése óta öt százalékkal csökkent a balesetek száma. a kedvező tapasztalatok alapján tervbe vették, hogy a tröszt valamennyi üzemében kiosztják a balesetvédelmi könyvecskéket./mti/

..

bb. 21. elkészült a szerencs-tokaj közötti husz kilovoltos körvezeték

vid te/gy/ki

1962. október 3.

a tokaji televízió közvetítő állomást eddig szerencstől kiindulva és prűgy községet érintve csak egy irányból látták el villamosenergiával. az egyvezetékes áramellátás üzemzavar esetén fennakadást okozhat a közvetítő állomás működésében. ezért az észak-magyarországi áramszolgáltató vállalat a televízió állomás másik oldalán, mád-bodrogkeresztúr-tokaj-szerencs közötti szakaszon is kiépítette a husz kilovoltos vezetékét. a körvezeték elkészült és ezzel az eddiginél sokkal biztonságosabb lesz a tokaji tv adó üzemelése, valamint a környékbeli községek és ipartelepek áramellátása./mti/

..

bb. 22. kiváló brigádvezető lett a termelészövetkezetbe visszatért fiatal

vid j/gy/ká

1962. október 3.

az utóbbi években jelentősen csökkent a városba távozó falusi fiatalok száma a derecskei járás termelészövetkezeteiben, ugyanakkor több mint háromszázan tértek vissza dolgozni a közös gazdaságokba. /folyt. köv./

9.34/a

- 17 -

942 *Zme*

bb. 22. /kiváló brigádvezető... folyt./ gy

valamennyien megtalálták számításukat, s e fiatalok többsége lendítője a közös munkának. esztáron a visszatért fiatalok közül többen már 300 munkaegységet mondhatnak magukénak, pocsajon az állattenyésztési eredmények dicsérik munkájukat. a fiatalok megbecsülését mutatja albert józsef példája, aki a budapesti sörgyárból tért vissza dolgozni falujába, kókadra, a lenin tsz-be. kiváló munkájának elismeréseként az egyik növénytermelési brigád vezetőjévé választották. /mti/

..

bb. 23. egy év alatt 12 tanyaközpontban szerveztek 100-150 kötetes könyvtárat borsod megyében

vid n/gy/fm

1962. október 3.

borsod megyében az utóbbi két- és félévben 22 új könyvtár alakult és a könyvállomány kétszázézerrel gyarapodott. ma már a legkisebb falunak is önálló könyvtára van. a tanácsi, szak- szervezeti és iskolai könyvtárakban több mint 800 000 kötetet tartanak nyilván, és a dolgozóknak évente csaknem 2.5 millió könyvet kölcsönöznek.

a községekben mind többen vásárolnak rendszeresen könyveket. a megyei statisztikai hivatal kimutatása szerint például szomolya községben egyes családoknál az egy főre jutó könyvvásárlás értéke 1957-ben 24 fillér volt, ma pedig már csaknem 15 forint. a könyv eljut a tanyaközpontokba is. egy év alatt 12 nagyobb tanyaközpontban szerveztek 100-150 kötetes önálló könyvtárat, 24 tanyán pedig havonta a művelődési autóval viszik el a csere-könyveket. /mti/

..

bb. 24. a korszerű híradástechnika is segíti az őszi forgalom lebonyolítását délmagyarországon

vid gg/gy/ki

1962. október 3.

dél-magyarország két nagy „szállítója”, a máv szegedi igazgatóságát és a csongrád megyei autóközlekedési vállalatot az idén már a korszerű híradástechnika is jelentősen segíti az őszi forgalom sikeres lebonyolításában. a vasutnak egymillió nyolcszázézer, a gépkocsiknak pedig félmillió tonna cukorrépat, kenderet, paprikát, gyümölcsöt és egyéb mezőgazdasági terményt kell még elszállítani. /folyt. köv./

9.42/an

- 18 -

946 Zrel

bb. 24. /a korszerű híradástechnika... 1. folyt./ gy

a 360 teherautó tervszerű munkáját, szükség szerinti gyors át-csoportosítását jól segítik az ultrarövidhullámú adó-vevő berendezések, amelyeket a jelentősebb szolgálati főnökségeken nemrég szereltek fel. így a nagy mezőgazdasági gócpontok között megszüntették az üresjáratokat és oda-vissza áruval rakottan közlekednek a gépkocsik.

a szegedi vasutigazgatóságon - amelynek területén most 3 700 tehervagont raknak meg naponta - ugyancsak korszerű híradástechnikai berendezés segíti a megnövekedett feladatok elvégzését. a nemrégiben felszerelt automata távgépiró központ segítségével az egyes szolgálati helyek számtárcsás hívás alapján közvetlen, gyors érintkezésbe léphetnek egymással, s pillanatok alatt intézkedhetnek. /mti/

..

bb. 25. az idén eddig ezerszázhatvanegy lakást adtak át a borsodi építők

vid te/gy/ki

1962. október 3.

a borsod megyei építőipari vállalat dolgozói még sohasem vállalkoztak olyan nagy feladatra, mint az idén. elhatározták, hogy a pártkongresszus tiszteletére egy-egy lakóház felépítési idejét az elmúlt évihez viszonyítva három hónappal csökkentik és az 1 474 lakást november 31-ig átadják. a versenyben résztvevő 276 brigád munkáját számos új technológiai eljárás bevezetésével és a szakipar nagyobbfokú gépesítésével gyorsították meg. így például elektromos menetvágó és csőhajlító berendezések segítségével mintegy 12 százalékkal csökkentették a szerelési munkák idejét, az épületek külső homlokzatának és a belső helyiségnek pedig mintegy ötven százalékat már géppel festették le. az építők a minőség javítása és a gazdaságosabb termelés érdekében kilenc hónap alatt 110 újítást javasoltak, s bevezetésével évente csaknem kétmillió forintot takarítanak meg. egy-egy lakóház felépítési idejét az elmúlt évi 13.5 hónapról átlag 10 hónapra szorították le és így október 1-ig 1 161 lakást - huszonnégyel többet mint amennyit esedékes tervük előírt - adtak át. ilyen eredményekkel a vállalat fennállása óta először dicsekedhetnek az építők, akik most vállalták, hogy a még épülő 313 lakást november 25-re elkészítik. /mti/

..

9.50/a

- 19 -

956 - Zrel

bb. 27. ötszáz permetező-öntöző szakmunkást képeznek ki kenderesen

vid j/gy/ká

1962. október 3.

a nagyüzemi gazdaságokban egyre inkább tért hódít a szántó-
földi kultúrák permetező öntözése. a középtiszavidéki vízügyi
igazgatóság körzetében például ez évben már 26 000 hold kapás
növény, réti és legelő kap mesterséges csapadékot ezzel a mód-
szerrel. a következő években újabb területeken teremtik meg a
permetező öntözés lehetőségét. az esőztető-gépek kezelése szak-
értelmet igényel, s ezért - 100 résztvevővel - permetező-öntöző
gépkészítő tanfolyam nyílt a kenderesi gépészképző szakiskolán.
az ország különböző részeiből, elsősorban az alföldről érkezett
hallgatók 6 héten át ismerkednek a különböző típusú öntözőberen-
dezések kezelésével. az első turnust újabb öt követi majd, és
így mintegy 500 termelőségvetkezeti gazda szerzi meg a szakmunkás
bizonyítványt kenderesen./mti/

bb. 26. „vizsgáztatják,, a bányatámokat oroszlányon

via te/gy/ki

1962. október 3.

a bányákban használt fémtámok teherbíró képességét eddig or-
szágszerte csak akkor mérték le, amikor a bányába kerültek, a
méréshez használt bonyolult berendezéssel ugyanis csak a támokat
gyártó üzemek és a bányászati kutató intézet rendelkeznek. ezért
rendkívül jelentős az az egyszerű készülék, amit három oroszlányi
ujtató, mosonyi ferenc, az oroszlányi szénbányák vállalat bánya-
fejlesztési osztályának helyettes vezetője, sztruhár istván és
szigetű árpád, a központi műhely dolgozó szerkesztettek. kézi
hidraulikus emelőhöz mérőpadot készítettek. az erre szerelt fesz-
mérővel, átszámítási kulcs segítségével kiszámítják, hogy az
adott atmoszférikus nyomás hány tonna terhelésnek felel meg.
a berendezéssel nemcsak az új, hanem a javított támokat is „le-
vizsgáztatják,, mielőtt leviszik a bányába, így csak bizton-
ságos támok kerülnek a föld alá, s ezzel jelentősen csökkennek a
baleseti lehetőségek. az oroszlányi ujitás alapján bányabeli hasz-
nálatra is alkalmas, csillealvázra szerelhető mérőpadokat gyártá-
nak, hogy a bányákban is ellenőrizhessék a támok teherbíró képes-
ségét./mti/

bb. 28. október 11-13 között nyiregyházán rendezik meg az idei
néprajzi vándorgyűlést

vid n/gy/fm

1962. október 3.

a magyar néprajzi társaság idei vándorgyűlését október 11-13
között rendezik meg nyiregyházán. a gyűlésen mintegy százharminc
kutató, muzeológus, szakkörvezető vesz részt. a három nap alatt
tudományos előadások hangzanak el a néprajzkutatás különböző terü-
leteiről./mti/

9.55/a

- 20 -

1005 2m

bb 29. csaknem huszezer zalai asszony és leány vesz részt a nők
akadémiáin és a nőtanács más tanfolyamain

vid fm/n vm fm

1962. október 3.

a zalai termelőségvetkezetekben dolgozó asszonyok és a
községi nőtanácsok kérésére a megyei nőtanács az idén 62
helyen szervezi meg a nők akadémiaját. máris több mint tízezer
falusi asszony és leány jelentkezett a népszerű előadás-sorozatokra.
180 faluban működnek majd gazdasszony körök, sütő-főző, szabó-varró
és kézimunka szakkörök. ezeken mintegy 8.000-en vesznek majd részt.
hetvenöt közönségen indítanak ezüstkalászos gazdatanfolyamot, s
ezeknek is szép számmal lesz női hallgatója. a megyei tanács
több helyen szervez baromfitenyésztő szaktanfolyamot, amelynek
elvégzése után a résztvevők szakmunkás-bizonyítványt kapnak./mti/

bb 30. szerelik a székesfehérvári könnyűfémmű második nemesítő
toronykemencéjét

via te vm ki

1962. október 2.

a székesfehérvári könnyűfémmű nemesítő üzeme részében a
nyáron nemesítő toronykemencét helyezték üzembe, amely jó eredmé-
nyel működik. a kemence mellett most egy másik, az elsőnél kétszer
nagyobb toronykemencét szerelnek, amely az év végére lesz üzem-
képes. a második kemence megépítésével lehetővé válik, hogy akár
tizennyolc méter hosszú ötvözt alumíniumidomokat is nemesít-
hetnek./mti/

bb 31. horgásztanyát létesítenek a rakacai víztárolónál

vid te vm ki

1962. október 3.

az ország egyik legnagyobb mesterséges tava, a több mint
háromszáz hold kiterjedésű rakacai víztároló, nemcsak a borsodi
iparvidék vízellátásához nyújt felbecsülhetetlen segítséget, hanem
az északmagyarországi horgászok paradicsomának is ígérkezik. a tavat
már az idén százával keresték fel naponta a borsodi, de a távolabbi
vidékek horgászai is. a több mint két és félezer tagot számláló
északmagyarországi horgászegyesület elhatározta, hogy a tó mellett
horgásztanyát létesít. erre a célra máris megvásárolták egy
használaton kívüli épületet. ebben a jövő évben negyven szemé-
lyes horgásztanyát rendeznek be./mti/

10.00/a

- 21 -

1007 2m

bb 32. fehérjedus takarmány - szalmából

vid j vm ká

1962. október 3.

petőfi sándor, a helvéciai állami gazdaság igazgatója, valamint heltai imre főmérnök hosszas kísérletezés után új kiegészítő takarmányt állított elő a tápértékben szegény szalmából és kukoricaszárból.

az új eljárással az összedarabolt szalma-és kukoricaszárat komposztálják, a benne levő emészthetetlen rostokat enzimekkel szétroncsolják, majd nitrogén-műtrágyával kezelik, utána sampinyon-gombával oltják be, amelynek micéliumai átszövik az elemekre bontott anyagot. az így nyert kiegészítő takarmány a lucernaszénánál kétszer-
te több fehérje tápanyagot, ezenkívül antibiotikumot és b-12 vitamint is tartalmaz. a kísérletek során bebizonyosodott, hogy az új takarmányt kitűnően hasznosítják a jószágok. az ezzel etetett állatok mintegy 40 százalékkal nagyobb súlygyarapodást értek el azonos idő alatt, mint a szemes takarmány mellett kazeinnel vagy más kiegészítő takarmánnyal etetett állatok. a gazdaság baromfitelepén a kacsák is kitűnő étvágygal fogyasztották az új tápszert, fejlődésük meggyorsult rövidebb idő alatt érték el a vágási súlyt.

a micotáp nevű takarmányt már gyártják a gazdaságban./mti/

- . -

bb 33. husz év alatti megnégyszereződik az ország vízfogyasztása - kiválasztották a leggazdaságosabban öntözhető mezőgazdasági területeket - elkészült az ország nagy vízgyűjtő területegységeinek távlati vízgazdálkodási keretterve

i sb/j vm vg

1962. október 3.

már csaknem két éve dolgoznak azon a szakemberek, hogy összeállítsák a népgazdaság országos vízgazdálkodási kerettervét, amely hosszú időre, előre láthatóan a századfordulóig, meghatározza a fontos vízügyi tennivalókat. külön kormánybizottság alakult ennek a munkának az irányítására és a magyar tudományos akadémia is segíti tanácsaival, bírálatával a tervezést. rendkívül széleskörű társadalmi összefogással készül a terv. az országos vízügyi főigazgatóság, a minisztériumok, az egyetemi tanszékek, a kutató és tervező intézetek, a megyei tanácsok és a hazafias népművelő mintegy 2000 képviselője és szakembere járult hozzá javaslatával, elgondolásával a terv megformálásához.
/folyt. köv./

10.08/a

- 22 -

10.10

Zsolt

/bb 33. husz év.....1.folyt./vm

így most már befejeződött a többéves munka első és nagyobbik része: a vízügyi igazgatóságok összeállították az ország nagy vízgyűjtő területegységeinek és a megyék távlati kerettervét.

az ország 13 vízgyűjtő területegységének terveit még össze kell hangolni, s a hivatalos jóváhagyás sem történt meg. de már látható, hogyan alakul majd az ország vízfogyasztása. az illetékeseknek fel kell készülniük arra, hogy a jelenlegi évi 3.1 milliárd-ról 12 milliárd köbméterre növeljék, tehát megnégyszerezzék az ország vízellátását a következő 20 évben. a széleskörű tervezés adatai alapján bebizonyosodott, hogy a vízellátásban nem nélkülözhetik a víztározó tavakat. ezért főleg a dunántúlon és az ország északkeleti területén sok kis tározót építenek. a második tiszai vízlépcső tervezői is módosították az eredeti elgondolást, s a tiszta széles hullámterének kihasználásával mintegy 200 millió köbméter viz tárolásáról gondoskodnak. nagyon sok és részletes adatot adnak a területi kerettervek az új lakótelepek és a nagy ipari üzemek telepítési helyének kiválasztásához és nemcsak az ivó- és ipari víz beszerzésére, hanem a szennyvíz elvezetésére sőt felhasználására is gazdaságos megoldásokat javasolnak. különösen jelentős munkát végeztek a keretterv öntözési feladatait kidolgozó szakemberek. megváltoztatták azt a régi elgondolást, amely csak a csapadékhiány alapján választotta ki az öntözendő területeket. a most kidolgozott, új irányelv szerint körültekintőbben járnak el. megvizsgálják azt is, hogy alkalmas-e a talaj öntözésre, mennyire „hálálja meg,, ezt a gondoskodást és gazdaságosan lehet-e vizhez juttatni azt a területet. ennek alapján jelölték ki az öntözhető területeket és máris befejezték a második ötéves tervben vízzel ellátandó 640.000 katasztrális hold helyének kiválasztását.

a területi terveket az országos vízügyi főigazgatóság vezetésével a vízügyi tervező iroda és a vízgazdálkodási tudományos kutató intézet dolgozói hangolják össze. a mintegy 12 ezer oldal terjedelmű anyagból megfelelő kiegészítés és a magyar tudományos akadémia híralata után a jövő évben formálják ki az egész munkát összefoglaló országos vízgazdálkodási kerettervet./mti/

- . -

10.15/a

- 23 -

1020 Zsolt

bb. 34. kádár jános üdvözlő távirata a jemeni arab köztársaság minisztere lnökéhez

1/gy/

1962. október 3.

kádár jános, a minisztertanács elnöke táviratban üdvözölte abduallah al szalal-t, a jemeni arab köztársaság minisztere lnökét. a táviratban a magyar népköztársaság kormánya sikereket kíván a jemeni kormánynak jemen függetlenségének megszilárdításáért és a jemeni nép jólétének növeléséért kifejtett erőfeszítéseivel. /mt1/

bb. 35. megjelent a piacon a somogy megyei sárga és a dunántúli fehér husu étkezési burgonya

1 nj/1/gy/ká

1962. október 3.

a nagyvásártelepre és a 9. kerületi, hámán kató téri piacra szerdán 68 vagon és 79 tehergépkocsi áru érkezett, többek között 21 vagon burgonya, 10 vagon káposztaféle, 8 vagon zöld- és fehérpaprika, 6 vagon paradicsom és 16 vagon különféle gyümölcs.

szerdán a gulbaba és a nyári rózsa burgonyát különként 2.20, az őszi rózsát 2, a somogyi sárga burgonyát 1.60, a dunántúli fehér husu étkezési burgonyát pedig 1.50 forintért hozták forgalomba. a piros fajtájú, telelő almát különként 4.50 - 7.-, a fehér fajtájú telelő almát 3.50 - 5.- forintért árusították. /mt1/

11.30/a

- 24 -

11.30/a
11.30/a
11.30/a

a szerkesztőségek figye lmébe!

a mai bb 34.sz. /kádár jános üdvözlő távirata.../ hírünket

v i s s z a v o n j u k -

helyette ugyanezzel a számmal teljesebb szöveget adunk.

/mt1/

bb. 34. kádár jános üdvözlő- távirata a jemeni arab köztársaság minisztere lnökének

tr./gy/bs

1962. október 3.

excellenciája abduallah al szalal, a jemeni arab köztársaság minisztere lnöke,

s a n a a

a jemeni arab köztársaság minisztere lnökévé történt ki-nevezése alkalmából fogadja legőszintébb jókívánságaimat, a magyar népköztársaság kormánya nevében sok sikert kívánok önnek és kormányának jemen függetlenségének megszilárdítása, a jemeni nép jólétének emelése érdekében kifejtett erőfeszítéseivel. bizonyos vagyok abban, hogy országaink kapcsolatai a kormányaink közötti együttműködés eredményeképpen erősödni fognak.

kádár jános
a magyar forradalmi munkás-paraszt
kormány elnöke

/mt1/

12.50/a

- 25 -

12.50/a
12.50/a

bb 37. 722 tárgynyermény a pénteki lottóhúzáson - öröklakások lakberendezési utalvánnyal

i kf/kf vm vg

1962. október 3.

a lottó szeptemberi jutalomSORsolását pénteken csepelen tartják, s a 36. játékhet szelvényei között összesen 722 nyereménytárgyat sorsolnak ki. főnyereményként három öröklakás és egy személygépkocsi jut a legszerencsésebb nyerteseknek, mivel a flórián téri lottó-házban már valamennyi lakás gazdára talált, s újabb még nem épül, ezért „egyszerű”, társasházakból jut most lakás a nyerteseknek. az ötödik kerület széchenyi utca 1. számú otp társasház két egyenként kétszoba hallos, télikertes. loggiás öröklakását sorsolják ki, s az egyikhez ráadásul 100.000 forintos lakberendezési utalványt is kap a nyertes. a tizenharmadik kerület muk sándor utca 5/c-d számú társasház egyik egyszoba hallos, étkezőkonyhás öröklakását 78 000 forintos lakberendezési utalvánnyal toldja meg a lottó igazgatóság.

a sorsolás érdekessége, hogy az ipari vásáron látott külföldi cikkek közül sok kerül majd a nyertesekhez. többek között órával kombinált rádiót, szovjet lemezjátszós rádiót, lengyel magnetofont, csehszlovák mosógépet és porszívót, szovjet hűtőgépet sorsolnak. ezenkívül többek között 3 teljes konyhaberendezés, csaknem 150 rádió, 45 televízió, két jugoszláv és négy csehszlovák kombinált szobaberendezés gazdagítja a nyereményjegyzéket./mti/

- . -

bb 39. megnyílt baján az ujonnan megalakított felsőfoku vizgazdálkodási technikum levelező tagozata

i sb/hné vm vg

1962. október 3.

a bajai vízügyi igazgatóságon dr. kertai ede, az országos vízügyi főigazgatóság főosztályvezetője ünnepélyesen megnyitotta az ujonnan alakult felsőfoku vizgazdálkodási technikum levelező tagozatát. a jövő évben már megszervezik a technikum nappali tagozatát is. a felsőfoku vizgazdálkodási technikummal együtt most kezdte meg az oktatási évet a bajai, a győri és a nyíregyházi új vízügyi szakközépiskola. ezek az iskolák képezik ki a rohamosan fejlődő öntözés, a vizellátás és a csatornázás közép-és részben felsőfoku szakembereit./mti/

- . -

13.05/a

- 26 -

Zsolt

bb. 40. befejeződött az öntözési idény, százezer holdra juttatták el a mesterséges csapadékot szolnok megyében

vid j/gy/ká

1962. október 3.

az alföld egyik legaszályosabb vidékén, szolnok megyében, befejeződött az öntözési idény. a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok a megye történetében az eddigi legnagyobb területre, 100 000 hold szántóföldre, rétre, legelőre, rizstelepre juttatták el árasztással, illetve permetezéssel a vizeit. a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság és a gazdaságok igyekeztek minden lehetőséget kiaknázni a rendkívüli szárazság ellensúlyozására. tiszabőn üzembe helyezték az ország legnagyobb uszó vízkivételi művét. a másodpercenként 3 400 liter vizet biztosító berendezés 7 000 hold nagyüzemi szántóföld öntözését tette lehetővé. kisújszálláson jóval a határidő előtt átadták a 14 kilométeres, magas vezetésű kontai öntöző főcsatornát. vízával már ezen a nyáron 1 000 hold kapást és pillangóst öntözött a dózsa és az ady termelőszövetkezet. a környéki közös gazdaságok a belvízlevezető csatornákat is bekapcsolták az öntözésbe.

az őszi beköszöntével megindult a jövő évi tervek kidolgozása, illetve végrehajtása. 1963-ban 45 új permetező gépet állítanak munkába, tovább bővítik a kisújszállási öntöző rendszert. a megyében jelenleg 30 nagy teljesítményű gép - köztük többszáz kubikos munkáját helyettesítő szovjet óriás csatornanyitó gép - dolgozik az öntözés előkészítésén. naponta 8 000 köbméter földet mozgatnak meg./mti/

- . -

bb. 36. határidő előtt elkészült a guineának épülő magyar üvegyár sodronyfonatu szállítószalagja

vid te/gy/ki

1962. október 3.

a tanácsi kezelésben levő salgótarjáni vegyesipari vállalat készíti az ország üvegyárainak a sodronyfonatu szállítószalagokat, amelyek a még tüzesen izzó üvegtárgyakat szállítják az olvasztókemencétől a hűtőalagutba. a fonathoz az év elején a nagy hőségnek jobban ellenálló és nagyobb szakítószilárdságú anyagot kezdtek alkalmazni és növelték a fonat szemnagyságát is. /folyt. köv./

13.10/a

- 27 -

His Zsolt

bb. 36. /határidő előtt... folyt./ gy

ezen következtében felére csökkent a szállítószalag súlya és kétszeresére nőtt az élettartama. a vállalat különleges gyártmánya iránt a külföldi üvegipari szakemberek is érdeklődnek. a guineának épülő magyar palacküveggyárat is salgótarjánban készített szállítószalaggal látják el. az 55 méter hosszú sodronyfonatu szállítószalagot az évvégi határidőnél három hónappal előbb elküldték salgótarjánból. /mti/

bb. 38. szárnyashajó járat indul esztergomba és mohácsra

tr/gy/vg

1962. október 3.

a mahart értesíti az utazóközönséget, hogy a sirály nevű szárnyas-motoros hajóival október 6-tól budapest-esztergom, budapest, és október 8-tól budapest-mohács-budapest között kísérleti menetrendszerinti járatot indít. a szárnyas-motoros hajó októberben a budapestről-mohácsra hétfő, szerda és pénteki napokon 14 órakor, mohácsról budapestre, kedd csütörtök és szombati napokon 6 órakor indul.

a hajó mindkét irányban dunaujváros, paks és baja hajóállomásokat érinti. budapest-mohács, illetve mohács-budapest közötti távolságot a szárnyas hajó 3 óra 35 perc alatt teszi meg.

budapestről esztergomba szombati napokon 14 óra 30 perckor, munkaszüneti napokon 7 óra 30 perckor, visegrád érintésével indul a szárnyas hajó és onnan mindkét napot 16 órakor indul vissza budapestre. budapest-esztergom, illetve esztergom-budapest közötti távolságot a szárnyas hajó egy óra 20 perc alatt teszi meg.

budapestben és esztergomban munkaszüneti napokon a motoros alkalmi bemutató sétajáratokat bonyolít le.

mindennemű felvilágosítást a hajóállomások, és a vezérigazgatóság személyhajózási osztályán adnak. /mti/

13.15/a

- 28 -

Mrs Zsolt

bb 42. időjárásjelentés

tm vm

1962. október 3.

a meteorológiai intézet jelenti október 3-án, szerdán 13 órakor:

szép, őszi idő

az európai kontinens legnagyobb részét befedi a csendes, napsütéses, reggelenként ködös időjárást kialakító anticiklon. ez a haladmas légkör képződmény egyelőre megakadályozza az atlanti óceáni ciklonoknak szárazföldünkre vonulását. hazánkban tegnap a reggeli és délelőtti, rövid ideig tartó párás, ködös időt a nap folyamán száraz, napsütéses és az évszakhoz képest meleg, csendes idő váltotta fel. a hőmérséklet országszerte elérte a 23-26 fokot, ma reggel 7 óráig 7-10, az északi hegyvidéken 4-6 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt folytatódik a derült, napsütéses idő, 10 órakor egy-két helyen még köd borította a talajt, aminek következtében szentgotthárdon csak 12 fokig, ugyanekkor az ország területén általában 18-21 fokig emelkedett a hőmérséklet. budapestben kedden a hőmérséklet napi középértéke 16.7 fok volt, 2.1 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet 21 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

várható időjárás csütörtök estig: szép, őszi idő. nyugaton helyenként reggeli köd, gyenge, időnként kissé élénkebb szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 6-9, az északi hegyvidéken 3-6, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 21-25 fok között. a duna vízállása ma reggel 149 centiméter. /mti/

bb 41. nemzetközi vasuti fuvarjogi értekezlet budapestben

n vm vg

1962. október 3.

szerdán délelőtt a margitszigeti nagyszállóban megnyílt a berni nemzetközi vasuti fuvarozási központi hivatal munkabizottságának értekezlete. a munkabizottsági értekezleten nemzetközileg ismert belga, svéd, svájci, francia, holland és magyar jogtudósok vesznek részt.

/folyt. köv./

14.10/a

- 29 -

Zsolt

/bb 41.nemzetközi vasuti.....1.folyt./vm

rödönyi károly máv vezérigazgatóhelyettes üdvözölte dr. joser haenni urat az értekezlet elnökét a központi hivatal igazgatóját. hangsúlyozta, hogy a magyar kormány kezdettől fogva tevékenyen részt vesz a berni fuvarjogi egyezmény megalkotásában, amelynek legutóbbi módosított szövegét magyarország az elsőik közt ratifikálta.

a munkabizottság értekezlete október 8-án fejeződik be./mti/

- . -

bb 43. egy huzással husz mázsa halat kerítettek hálóba - jól kezdődik az őszi halászati idény a győri előre halászati termelészövetkezetben

vid j vm ká

1962. október 3.

a dunán rajkától komáromig, továbbá a rábán, a rábcán, a marcalon és öt természetes halastavon kezdtek meg a győri előre halászati termelészövetkezet tagjai az őszi nagy lehalásztást. az alacsony vízállás kedvez a halászoknak. kedden a mosoni duna-ág felső szakaszán egy huzással 20 mázsa hal akadt a szalai-brigád hálójába.

a napokban kezdik meg a halastavak lehalásztását is. előzetes számítások szerint mintegy 180 mázsa ponty kerül a halastavakból értékesítésre, a 20-30 dekás pontyokat pedig a mosoni duna-szakaszra telepítik át.

kedvez a vízállás a termelészövetkezetek kagylóhalászaiknak is. a kagylóhalász brigád az idén már 15 vagon folyami kagylót emelt ki a vizekből és most alig győzik az egy helyre huzódó kagylók összegyűjtését. a kagylókból a termelészövetkezet nagybajcsi és budapesti üzemében gomb készül./mti/

- . -

le

14.20/a

- 30 -

bb 44. a bőr-cipőgyártás növelésének új módszereiről, a műanyag-felhasználásról tanácskoznak budapestben 18 ország szakemberei - megkezdődött a bőripari tudományos egyesület kongresszusa

t sz/tr vm vg

1962. október 3.

a nemzetközi szakmai körökben nagy érdeklődéssel kísért tanácskozás kezdődött meg szerdán a technika házában. földi lászló, a könnyűipari miniszter első helyettese nyitotta meg a bőripari tudományos egyesület második kongresszusát, amelyen 18 ország tudományos intézeteinek, üzemének képviselői vitatják meg a bőrgyártó és feldolgozó iparágak fejlesztésének műszaki problémáit.

a kongresszusra több mint 200 külföldi szakember érkezett budapestre és közülük 60-an számolnak be a legújabb kutatások eredményeiről. a tanácskozáson egyébként összesen 75 előadás hangzik el. a szocialista országok szakemberein kívül ismertetik tapasztalataikat többek között az argentin, az indiai, az angol és a francia kutatók is. az előadásokat 8 nyelvről fordították angol, orosz, német és magyar nyelvre, hogy kis könyvek alakjában kiadhassák.

barabás bálint, a könnyűipari minisztérium bőr-és cipőipari igazgatóságának vezetője bevezető előadásában a bőrgyártó és a feldolgozó iparágak kapcsolatát elemezte. elmondotta, hogy a világ egy lakosára 1960-ban 0.96 pár bőrcipő jutott s ezt 1980-ra előreláthatólag 1.29 párra kell növelni. ha a választékkal szembeni igényeket is ki akarják elégíteni 1980-ban már 5.5-6 milliárd pár cipőt kell gyártani. a nyersanyagszükséglet vizsgálatánál megállapíthatjuk, hogy az állatállomány 1960-ban egy milliárd pár bőrcipő gyártásához volt elegendő és ha az állatállomány szaporodását figyelembe is vesszük, mindössze 4 és félmilliárd pár cipő gyártásához szükséges felsőbőr áll majd rendelkezésünkre 1980-ban. a cipő többi alkatrészéhez még ennél is kevesebb lesz a bőryanag. hazánkban jelenleg egy lakosra 1.5 pár bőrcipő jut évente, s ezt 1980-ig több mint a kétszeresére akarjuk növelni.

- számolnunk kell azzal - mondotta - hogy a cipőfelsőrészek 15-20 százaléka légzőműbőr, vagy különböző textília, a járótalpak 70-80 százaléka világviszonylatban gumi és műanyag lesz. új nyersanyagokat kell keresnünk, műanyagokkal kell pótolnunk a bőrt. ezért választotta e kongresszus fő témájául a bőrhelyettesítő anyagok kialakításának, felhasználásának kérdéseit - mondotta barabás bálint igazgató.

a bőr, a cipő, a szőrme-és bőrdíszműipar szakembereinek nemzetközi találkozója a technika házában négy napig tart./mti/

14.35/a

- 31 -

le

bb 46. megszerették a vásárlók a csemege élelmiszerboltokat - egy év alatt 10 millió vevő a lenin köruti élelmiszer áruházban - tájékoztató a csemege boltok tevékenységéről

t tó/tr vm vg

1962. október 3.

tíz évvel ezelőtt kezdődött meg a csemege élelmiszerboltok országos hálózatának kiépítése azzal a céllal, hogy árueellátásukkal, felszereltségükkel, a kiszolgálás kulturáltságával példát mutassanak más kiskereskedelmi szervezeteknek. a csemegeboltok 10 éves tevékenységéről, fejlődéséről szerdán tájékoztatták a sajtó munkatársait a csemege élelmiszerkereskedelmi vállalat vezetői.

mint elmondták a megalakuláskor átvett boltok felújításra szorultak és felszereltségük is elavult, hiányos volt. az akkori 64 boltban mindössze 80 mérleg, két mélyhűtőszekrény és négy sonkavágó gép volt. tíz év alatt nagyot fejlődött a bolt-hálózat. a csemegeboltok száma most meghaladja a 100-at és 184 elektromos hűtőszekrényel, 132 hűtővitrinrel, 165 mélyhűtő pulttal, 83 presszó-géppel, 173 kávéőrslővel, 100 sonkavágó géppel, s 1.279 mérleggel és mázsával rendelkeznek.

a vásárlók megszerették a csemegeboltokat, amit bizonyít az is, hogy az egész állami kiskereskedelem élelmiszerforgalma 1953-hoz képest nem egészen 25 százalékkal, a csemege vállalaté viszont ugyanezen időszak alatt 65 százalékkal nőtt. a vásárlóközönség bizalmát jó árueellátással, színvonalas kereskedelmi munkával sikerült megnyerniük. távolabb lakók is szívesen felkeresik a csemege üzleteket. ennek tulajdonítható, hogy például a lenin körut és a rákóczi ut sarkán levő csemege élelmiszer áruházban egy év alatt 10 millió vásárló fordul meg. az egész bolt-hálózatban a 100 milliót is meghaladja a vásárlók száma.

a csemegeboltok újszerű szolgáltatásai is vonzzák a vásárlókat. ma már országszerte ismerik és keresik saját termelő-üzemeik hidegkonyhai és cukrászati termékeit. jellemző például, hogy naponta többek között ezer kiló franciasalátát, kétezer kaszínótojást, ezer imbiszt készítenek a vállalat hidegkonyhájában. nagyjelentőségű kezdeményezés volt a fűtőszék ételek bevezetése 1960-ban, amelyekből most már 60-70 féle áll a vásárlók rendelkezésére, az idénynek megfelelő változatban.

/folyt. köv./

15.00/a

- 32 -

1625

/bb 46. megszerették.....1.folyt./vm

az önkiszolgálás módszereinek javítására a csemegeboltok honosították meg a husok, a felvágottfélék és a savanyúságok higiénikus előrecsomagolását.

a csemege vállalat munkájának elismerését bizonyítja még az is, hogy 10 év alatt tizenhatszer tüntették ki kiváló vállalat címmel, háromszor nyerte el a vállalat a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlaját és a hetedik pártkongresszus alkalmával kiérdemelték a párt kongresszusi zászlaját is, amelyet egyetlen kereskedelmi vállalat kapott az országban./mti/

- . -

bb 45. végetért a budapesti és a vidéki népművelők tanácskozása

t s/tr vm hk

1962. október 3.

a kossuth klubban szerdán végetért a budapesti és a megyei népművelők kétnapos tanácskozása, amelyen résztvett dr. hadnagy lászló művelődésügyi miniszterhelyettes is. a második napon dr. lipiai ervin, a művelődésügyi minisztérium muzeumi főosztály-vezetője ismertette a megyei múzeumok helyzetét és feladatait. elmondotta, hogy a minisztérium 1962. január 1-től több mint 40 vidéki múzeumot adott át a megyei tanácsok kezelésébe. a művelődésügyi minisztérium fennhatósága alatt csak néhány múzeum maradt. tizenöt megyében pedig egységes megyei muzeumi szervezeteet hoztak létre. a néhány hónapos tapasztalat azt mutatja, hogy a megyei tanácsok „jó gazdának”, bizonyultak. ezt mutatja az a fokozott aktivitás, amellyel a vidéki múzeumok az országos muzeumi hónapra készültek. a megyei tanácsok jelentős gazdasági segítséget nyújtanak a múzeumok fejlesztéséhez, a különféle kiadványok elkészítéséhez és az új kiállítások rendezéséhez.

ezután dr. lipiai ervin, a múzeumok feladatait ismertette. valamennyi megyei székhely múzeumában rendeznek a jövő év végéig modern, nagyszabású, állandó kiállítást. hangsúlyozta az időszakos és vándorkiállítások fontosságát is. a jövőben a vidéki múzeumok egyik fontos feladata a legújabbkori helytörténeti anyagok felkutatása, illetve helytörténeti kiállítások rendezése./mti/

- . -

15.28/s

- 33 -

1630

én
aszték
hogyan

bb 47. sajtótájékoztató az ndk budapesti nagykövetségén

t hi/n vm fm

1962. október 3.

a német demokratikus köztársaság megalapításának közelgő évfordulója alkalmából szerdán sajtótájékoztatót rendeztek az ndk budapesti nagykövetségén. siegfried hienzsch ideiglenes ügyvivő ismertette a magyar sajtó képviselőivel a német demokratikus köztársaság 13 éves fejlődését, az első német munkás-paraszt állam építésében elért eredményeket./mti/

bb: 48 jövőre 49 utvonalon korszerűsítik a közvilágítást - több mint 74 millió forint a budapesti üzlethálózat felújítására, korszerűsítésére - jönnek ígérkeznek a téli elhatározás - a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának ülése

t zc/tr/sr/ gz

1962. október 2.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén megvitatta a gazdasági szervező- és irányítómunka további javításának feltételeit, lehetőségeit, majd megtárgyalta és jóváhagyta budapest közvilágításának jövő évi korszerűsítési programját. 1963-ban folytatják a rossz hatásfoku izzólámpás berendezések kicserélését és ezzel együtt a modern vonalú, tetszetős kivitelű kandeláberek felállítását, a rendelkezésre álló felújítási keretet a lakosság igényeinek figyelembevételével osztották el, s elsősorban a nagyforgalmu, megfelelő közvilágítással még el nem látott utak, terek világítási berendezéseinek korszerűsítését irányozták elő. a szűkebb utcák fénycsöves, a szélesebbek higanygőzlámpákat kapnak - s az 1963. évi csaknem 13 millió forintos összegből 49 utvonalon hosszabb, rövidebb szakaszról kerülnek el a korszerűtlen izzólámpák.

fénycsövilágítást kap egyebek között a 11. kerületben a Bem József utca, a belvárosban a Kálmán utca, a 7. kerületben a Lövölde tér és a Landler Jenő utca, a ferencvárosban a Mester utca, angyalföldön a Hegedűs Gyula utca egy szakasza és a Lenei utca. higanygőzlámpákat szerelnek fel az 1. kerületben, a Hattyú utcában, a Hunyadi János uton, az Attila ut két szakaszán, a Batthyány utcában és a Vérmező uton; a 11. kerületben a Zsigmond tér, a VI., illetve a VII. kerületben a Nagymező utca, a Majakovszkij utca, a Madách sugárút és a Rumbach Sebestyén utca, a Józsefvárosban a Köztársaság tér, a Ferencvárosban a Hámán Kató ut, Kőbányán a Kápolna utca és az Üllői uti lakótelep előtti terület, angyalföldön pedig a Dr. a utca és a gyermekközlekedési park kap korszerű világitást.

/fol. kv./

/bb 48. jövőre.....1.folyt./vm

nagyarányu korszerűsítéseket irányoztak elő a külső kerületekben is. jövőre higanygőzlámpák világítanak majd csillaghegyen a Mátyás király uton, az ujbpesti főtér ut egyik oldalán, a XI. kerületben a Bazsalikom, a Kecskeméti József, a Duránci és az Alabástrom utcában, Rákospalotán a Rákos uton, Sashalmon a Hősök fasorán és az Ujszász utcában, Mátyásföldön a Baross Gábor utcában, továbbá Rákosszentmihály, Cinkota, Rákoscsaba, Rákoshegy, Pestlőrinc, Kispest, Pesterzsébet, Csepel, Budafok és Budatétény több forgalmas utvonalaán.

a végrehajtó bizottság jóváhagyta a fővárosi kereskedelem jövő évi felújítási terveit is. 1963-ban az élelmiszerkereskedelmi, az iparcikk és vendéglátóipari üzletek korszerűsítésére és rendbehuzatalára összesen több mint 74 millió forintot fordítanak. a jelentős összegből új köntöst kap a budapesti éttermek és kisvendéglők 55, az eszpresszó-cukrászdák és bisztrók 33, és a falatozók, italboltok 23 százaléka. ezenkívül 11 éttermet, 23 tetőtől-talpig, rendbehuznak, s a régi, hagyományos formákkal dolgozó vendéglátóipari üzletekből ötöt önkiszolgáló étteremmé, három önkiszolgáló büfévé alakítanak. felújítanak, bővítenek több téli tárolót is. megszeépítik, korszerűsítik a Gül-baba éttermet, a városmajor vendéglőt, az erdei-lak éttermet, a Mórincz Zsigmond körtéren levő népbüfét, a Déryné cukrászdát, a megyeri csárdát, a nyugati éttermet, a vasut-vendéglőt, a Csaba éttermet, a toroczkói éttermet, a zugló éttermet, a tehér ökör éttermet, a csipke cukrászdát, és a szent István körüli 22-ben levő büfét.

a kereskedelmi osztály beszámolt a végrehajtó bizottságnak a budapesti kereskedelem téli felkészüléséről. a jelentésből kitűnik, hogy a téli élelmiszerellátás jónak ígérkezik, s a legfontosabb élelmiszerekből - hus, kenyér, péktermék, zsír, olaj, margarin, liszt, cukor és hal - az igényeknek megfelelő mennyiséget biztosítanak. baromfiból szintén zökkenőmentes lesz az ellátás, s vágott tyukból, csirkéből és pecsényekacsából is kielégítik a keresletet. tejből, vajból, rizsből a téli hónapokban is elegendő mennyiséget hoznak forgalomba, babból és borsóból pedig előre láthatólag a tavalyinál több jut az üzletekbe. a multévinél bőségesebb és nagyobb választékot biztosítanak mirelit és konzervárukból, készletelekből pedig kereken 30 százalékkal többet hoznak forgalomba, mint a legutóbbi téli idényben. a kereskedelem vezetői egyébként gondoskodnak arról, hogy helytelen áruelosztás, vagy egyéb okok miatt egyetlen alapvető élelmészési cikk se váljék „hiánycikké”; a kiskereskedelmi hálózat ugyanis állandóan három heti forgalomnak megfelelő készletet tart majd raktáron.

általában kedvezőek a kilátások az iparcikk-ellátás területén is. ruházati cikkekből a tavalyinál hat százalékkal, méteráru-ból 15 százalékkal többet hoznak forgalomba, mint a tavalyi év azonos időszakában. férfi és nő cipőkből szintén ki tudja elégíteni a kereskedelem az igényeket - bár a választék nem ígérkezik túlságosan bőségesnek. öröndetes viszont, hogy gyermekcipőkből a 31-34-es számokban nem lesz hiány.

16.35
17.10

bb 47. sajtótájékoztató az ndk budapesti nagykövetségén

t hi/n vm fm

1962. október 3.

a német demokratikus köztársaság megalapításának közelgő évfordulója alkalmából szerdán sajtótájékoztatót rendeztek az ndk budapesti nagykövetségén. siegfried hienzsch ideiglenes ügyvivő ismertette a magyar sajtó képviselőivel a német demokratikus köztársaság 13 éves fejlődését, az első német munkás-paraszt állam építésében elért eredményeket. /mti/

bb: 48 jövőre 49 utvonalon korszerűsítik a közvilágítást - több mint 74 millió forint a budapesti üzlethálózat felújítására. korszerűsítésére - jónak ígérkezik a téli ellátás - a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának ülése

t zs/tr/sr/ gz

1962. október 2.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén megvitatta a gazdasági szervező- és irányítómunka további javításának feltételeit, lehetőségeit, majd megtárgyalta és jóváhagyta budapest közvilágításának jövő évi korszerűsítési programját. 1963-ban folytatják a rossz hatásfoku izzólámpás közvilágítási berendezések kicserélését és ezzel együtt a modernizációs tetszetős kivitelű kandeláberek felállítását. a rendelkezésre álló felújítási keretet a lakosság igényeinek figyelembevételével osztották el, s elsősorban a nagyforgalmu, megfelelő közvilágítással még el nem látott utak, terek világítási berendezéseinek korszerűsítését irányozták elő. a szűkebb utcák fénycsöves, a szélesebbek higanygőzlámpákat kapnak - s az 1963. évi csaknem 13 millió forintos összegből 49 utvonalon hosszabb, rövidebb szakaszról kerülnek el a korszerűtlen izzólámpák.

fénycsővilágítást kap egyebek között a II. kerületben a Bem József utca, a belvárosban a Kálmán utca, a VII. kerületben a Lövöldes tér és a Landler Jenő utca, a Ferencvárosban a Mester utca, Angyalföldön a Hegedűs Gyula utca egy szakasza és a Lehel utca. higanygőzlámpákat szerelnek fel az I. kerületben, a Hattyú utcában, a Hunyadi János uton, az Attila ut két szakaszán, a Batthyány utcában és a Vérmező uton; a II. kerületben a Zsigmond tér, a VI. illetve a VII. kerületben a Nagymező utca, a Majakovszkij utca, a Madách sugárút és a Rumbach Sebestyén utca, a Józsefvárosban a Köztársaság tér, a Ferencvárosban a Hámán kató ut, Kőbányán a Kápolna utca és az Üllői uti lakótelep előtti terület, Angyalföldön pedig a Dr. a utca és a Gyermekközlekedési park kap korszerű világitást.

/fol .../

- 34 -

/bb 48. jövőre.....1.folyt./vm

nagyrányu korszerűsítéseket irányoztak elő a külső kerületekben is. jövőre higanygőzlámpák világítanak majd csillaghegyen a Mátyás király uton, az Újpesti főti ut egyik oldalán, a XI. kerületben a Bazzalikom, a Kecskeméti József, a Duránci és az Alabástrom utcában, Rákospalotán a Rákos uton, Sashalmon a Hősök fasorán és az Újszász utcában, Mátyásföldön a Baross Gábor utcában, továbbá Rákosszentmihály, Cinkota, Rákoscsaba, Rákoshegy, Pestlőrinc, Kispest, Pesterzsébet, Csepel, Budafok és Budatétény több forgalmas utvonalaán.

a végrehajtó bizottság jóváhagyta a fővárosi kereskedelem jövő évi felújítási terveit is. 1963-ban az élelmiszerkereskedelmi, az iparcikk és vendéglátóipari üzletek korszerűsítésére és rendbehozatalára összesen több mint 74 millió forintot fordítanak. a jelentős összegből új köntöst kap a budapesti éttermek és kisvendéglők 55, az eszpresszó-cukrászdák és bisztrók 33, és a falatozók, italboltok 23 százaléka. ezenkívül 11 éttermet, ,,tetőtől-talpig,, rendbehoznak, s a régi, hagyományos formákkal dolgozó vendéglátóipari üzletekből ötöt önkiszolgáló étteremmé, háromt önkiszolgáló büfévé alakítanak. felújítanak, bővítenek több téli tárolót is. megszerítik, korszerűsítik a Gül-baba éttermet, a városmajor vendéglőt, az Erdei-lak éttermet, a Mórincz Zsigmond körtéren levő népbüfét, a Déryné cukrászdát, a meyeri csárdát, a nyugati éttermet, a vasut-vendéglőt, a Csaba éttermet, a toroczkói éttermet, a zugló éttermet, a reher ökör éttermet, a csipke cukrászdát, és a szent istván körüli 22-ben levő büfét.

a kereskedelmi osztály beszámolt a végrehajtó bizottságnak a budapesti kereskedelem téli felkészüléséről. a jelentésből kitűnik, hogy a téli élelmiszerellátás jónak ígérkezik, s a legfontosabb élelmiszerekből - hus, kenyér, péktermék, zsir, olaj, margarin, liszt, cukor és hal - az igényeknek megfelelő mennyiséget biztosítanak. baromfiból szintén zökkenőmentes lesz az el látás, s vágott tyukból, csirkéből és pecsenyekacsából is kielégítik a keresletet. tejből, vajból, rizsből a téli hónapokban is elegendő mennyiséget hoznak forgalomba, babból és borsóból pedig előreláthatólag a tavalyinál több jut az üzletekbe. a multévinél bőségesebb és nagyobb választékot biztosítanak mirelit és konzervárukból, készételekből pedig kereken 30 százalékkal többet hoznak forgalomba, mint a legutóbbi téli idényben. a kereskedelem vezetői egyébként gondoskodnak arról, hogy helytelen árueelosztás, vagy egyéb okok miatt egyetlen alapvető élelmészési cikk se váljék ,,hiánycikké,,; a kiskereskedelmi hálózat ugyanis állandóan három heti forgalomnak megfelelő készletet tart majd raktáron.

általában kedvezőek a kilátások az iparcikk-ellátás területén is. ruházati cikkekben a tavalyinál hat százalékkal, méteráru-ból 15 százalékkal többet hoznak forgalomba, mint a tavalyi év azonos időszakában. férfi és női cipőkből szintén ki tudja elégíteni a kereskedelem az igényeket - bár a választék nem ígérkezik túlságosan bőségesnek. örvendetes viszont, hogy gyermekcipőkből a 31-34-es számokban nem lesz hiány. /folyt köv/

16.35
17.10

- 35 -

bb:48. jövőre 49 utvonalon.....2. folyt/gz

tüzelőből nemcsak mennyiségileg, hanem minőségileg is javult az ellátás, s a tüzelőfronton a legkeményebb tél sem okoztat zavart. biztosították a központi fűtésű lakóházak szükségleteit is.

a végrehajtó bizottság ezután meghallgatta az oktatási osztály beszámolóját az idei tanév előkészítéséről, a budapesti iskolák oktató-nevelő munkája feltételeinek biztosításáról, majd jóváhagyta a x. kerületi fehér uti villamosvonal építésének beruházási programját ./mti/

bb:52 a hazafias népfront vas megyei elnökségének ülése

vid fm/n /fm /gz

1962. október 32.

szerdán ülést tartott a hazafias népfront vas megyei elnöksége. a tanácskozáson résztvett tóth gyula, az mszmp vas megyei bizottságának titkára, gonda görög, a megyei tanács v. b. elnöke is. az ülésen megvitatták, hogyan segítik a körmendi járás népfrontbizottságai a községi tanácsok munkáját. a járás népfront-aktivistái többek között szarvasmarhatenyésztő központ kialakítását tervezik a pinka folyó völgyében. társadalmi munkában tanulmányt készítettek arról, hogyan lehetne növelni a szóbanforgó területen a rétek és a legelők hozamát. a tervek szerint rövidesen megkezdik a gyakorlati munkát is ./mti/

bb:53 harminc munkásakadémia, hatvan tagozatán két ezernégy-száz hallgató tanul győr-sopron megyében

vid fm/n/fm/gz

1962. október 3.

szerdán győrtött a szakszervezetek megyei tanácsának székházában rendezték meg a munkásakadémiák megyei megnyitó ünnepségét. győr megyében októbertől jövő év ápriliséig harminc munkásakadémia hatvan tagozatán összesen kétezer-négy-száz hallgató tanul./mti/

16.40

17.10

- 36 -

bb:50 az országos szántóverseny legjobbjai az őszi munkák élvonalában

vid ö kz/j/ká /gz

1962. október 3.

a közelmúltban lezajlott második országos szántóverseny résztvevői - a legjobb állami gazdasági, gépállomási és termelőszövetkezeti traktorosok - mindenütt hozzáértésükhöz, s hírnevükhöz méltó eredménnyel vesznek részt az őszi munkákban. a hazai szántóversenyeknek, - mint a szervezői is sokszor hangsúlyozták, nem egyszeri és utánózatlan rekord elérése, hanem az általános szántáskultúra, általában a traktorosmunka minőségének a javítása a célja. a nagy vetélkedés legeredményesebb szereplői mindennapi munkájukkal bizonyítanak ennek az elképzelésnek a helyessége és megvalósulása mellett.

árvai sándor, a verseny első helyezettje, aki 1955 óta a „kiváló dolgozó” cím, 1956 óta pedig a „munka érdemrend”-nek is tulajdonosa, a kertészeti kutató intézet törökbálinti gazdaságának sóskuti kerületében dolgozik. e kerületben 900 hold őszi kalászoszt szándékoznak vetni, s ebből kerekén 500 holdnyi terület bevetése hárul az ország legjobb traktorosára. munkáját, mint az mti munkatársának kérdéseire adott válaszában elmondotta, körültekintően szervezte meg. a magágyat már 3 héttel ezelőtt előkészítette, hogy az egész területen megüledett, jó szerkezetű talajba kerüljön a mag. a szántás minőségére már csak azért is nagyon ügyel, mert később a növényápolásnál, betakarításnál a rosszul megmunkált talaj sokszorosan megbosszulja magát azzal, hogy hátráltatja a gépi munkát. az eredményes traktorosmunkának egyébként- véleménye szerint - a legfőbb „titka”, az állandó és alapos gépkarbantartás. mindig vannak nála javítóeszközök, pótalkatrészek, és így hiba esetén sohasem szorul a gyakran távoli javítóműhely segítségére. a kényeszerű gépállásokat így sikerült minimálisra csökkentenie. szuper-zetor gépén már több mint két és fél éve dolgozik, s még sosem fordult elő nagyobb, költségesebb javítást igénylő hiba. a javítóműhelyt csak a rendszeres szervizek alkalmával keresi fel. a vetés befejezése után árvai sándor is bekapcsolódik a melyszántásba, s már most vetés közben időt szakít arra, hogy az ekéket és a szükséges munkaeszközöket előkészítse, kijavítsa. az őszi munkák befejeztével a gazdaságunkban induló tanfolyamon részt veszek a fiatalok oktatásában.

/folyt köv../

16.50

18

- 37 -

bb:50 az országos szántóverseny....1./ folyt/gz

biró ferenc, a verseny második helyezettje, a nagy vetélkedés után a görbeházi ságvári termelészövetkezet határában állt munkába. ezen a területen, a hajdu-bihar megyei polgári gép-állomás körzetében, a nehezen munkálható, jórészt réti agyagtalajok miatt, a legtöbb figyelmet és erőfeszítést éppen a talajelőkészítés kíván. biró ferenc a nehéz körülmények között is helyt áll. a kőkeményre szikkadt talajon váltótársával együtt naponta 16 holdat tárcsáz meg.

baranya megye legjobb traktorosa,, címet az idei szántóversenyen a drávaszerdahelyi béke termelészövetkezet egyik tagja, mártha benjamin nyerte el. mint ember, nem ifju már: 41 éves, mint traktoros azonban egyike a legfiatalabbaknak: tavaly ült gépre először. egyénileg gazdálkodó korában jómódu középparaszt volt, egész életében csak lovakkal bajlódott, és korábban a termelészövetkezetben is kocsisként végezte a dolgot. a villányi gépállomáson elvégzett tanfolyam után ugyanolyan jó traktoros vált belőle, mint amilyen jó fogatos volt korábban. most már ő tanítja az új traktorosokat, elsősorban a melléje beosztott, 20 éves kóza józsefet, aki mindössze fél év óta van a gépen. éjszaka szántanak, nappal vetnek, a 3000 holdas közös gazdaságnak 24 traktorosa van, és mártha benjamin mindig az elsők között szerepel, havonta két és félezer forint körül van a keresete, s évi tervének teljesítése esetén még szép prémiumot is kap. hírnevét és megyei elsőségét mégsem elsősorban a teljesítményének köszönheti, hanem kiváló minőségű munkájának. ennek, mint ő maga mondja, csupán az a ,, titka,, hogy mindig a talajtipusnak és a talajállapotnak megfelelően állítja be az ekét. erre oktatja fiatal társát és a termelészövetkezet többi traktorosát is. a béke termelészövetkezet erőgépes brigádja, mely négy falu határát műveli, mártha benjaminnal együtt, jó munkát végez a mostani őszön is. az árpa magja már az utolsó táblákba hull, és javában vetik a búzát is. a szakemberek véleménye szerint nincs még egy ilyen képzett, összefogott traktorosbrigád a siklósi járás termelészövetkezeteiben.

/folyt köv.../

16.55

13 W

Mli

- 38 -

bb:50 az országos szántóverseny...2. folyt/gz

a békés megyei szántóverseny győztese, veres józsef, a békési viharsarok és új élet termelészövetkezet erősen kötött, nagyrészt szikes talaján dolgozik, az esőt már rég nem látott, nagy táblákon csak nagy erőfeszítéssel, hozzáértéssel és kitartó szorgalommal készülhet a jó magágy. a talaj általában csak hat-nyolcszori gépi munkával lesz annyira porhanyós, hogy a vetőgépek megindulhatnak rajta. veres józsefnek azonban még a mindennap nagy erőfeszítést követelő munka mellett is van ideje arra, hogy a fiatal traktorosokat segítse. a jó minőségű szántás,, titkát,, mártha benjaminhoz hasonlóan, ő is az ekevas. a talaj állapotának és minőségének megfelelő beállításában látja. a kitűnő traktoros egyébként mindig olyan munkát végez, amely a termelészövetkezetnek a legsürgősebb. nappal járva-silózóval szecskázza a kukoricaszárát, éjjel pedig rögtörővel, gyűrűshengerrel készíti a vetőágyat. most, a munka dandárjában naponta általában csak 6 órát alszik, s a rendkívüli nehézségek ellenére 150-160 százalékra teljesíti a műszaknormáját. keresete is ennek megfelelően alakul, havonta 3500-4000 forintot visz haza ./mti/

bb:60 megnyílt az aranyszarvas kisvendéglő a tabánban

t to/sze/vu/ gz

1962. október 3.

szendán délután a tabáni szarvas-házban megnyílt az aranyszarvas kisvendéglő, amely a múlt század elejétől az első világháború végéig már egyszer hasonló célokat szolgált. a korabeli adatok szerint petőfi is többször megfordult itt.

a most megnyílt kisvendéglő is minden bizonnyal megnyeri a látogatók tetszését, ugyanis vadászvendéglő-jelleggel működik majd. már a megnyitás napjára készített étlapon is a következő ételkülönlegességek szerepeltek: párolt szarvascomb madeira mártással, vadsertés csikós módra, vadsertés vörösborsban és más hasonló vadhusból készült ételek, az igénynek megfelelően mindenkor felszolgálnak majd vadhus ételkülönlegességeket, kisvendéglői áron./mti/

17.10

- 39 -

bb 49. hétszázötvenhárom olaj- és gázkut a népgazdaság szolgálá-
tában - 1965-re 600.000 tonnával növekszik az ország évi olajter-
melése - újabb lelőhelyek után kutatnak dél-dunántulon, a kis-
alföldön és a tiszántul déli részén - huszonöt éves a magyar
kőolajbányászat

ist/sze-lm vg

1962. október 3.

a kőolajipar szakemberei a jövő héten jubileumi tanácsko-
zásokat, szakmai vitákat tartanak abból az alkalomból, hogy 25
évvel ezelőtt, 1937-ben helyezték üzembe budafán az első magyar
olajkutató, az iparág vezetői szerdán tájékoztatták az újságíró-
kat az október 8. és 13. között lezajló tanácskozásokról, a kőolaj-
bányászat fejlődéséről, terveiről.

huszonöt év alatt 16 millió tonna olajat termeltek hazánk-
ban, ennek tulnyomórészt az elmúlt nyolc-tíz esztendőben, a fel-
szabadulás időpontjában még mindössze nyolc olaj- és gázlelőhelye
volt az országnak, a nagyarányú kutató és feltárómunka hatására
azonban jelenleg már hazánk 45 körzetében nyernek olajat vagy föld-
gázt. különösen jelentősek az elmúlt öt-hat évben elért eredmények,
lényegesen növekedett a nagylengyeli olajmező termelése és
jelentős mennyiségű fűtőanyagot adnak a nemrég feltárt demjéni,
pusztaföldvári, szolnoki, nagykőrösi telepek is. az elmúlt 25 év
alatt 1434 olaj- és gázkutat furtak az országban, ebből jelenleg
73 működik, s az idén például 1,600.000 tonna olajat és 190 millió
köbméter gázt termelünk, ez a mennyiség még nem elégíti ki a hazai
igényeket, külföldről, elsősorban a nemrég üzembe helyezett barát-
ság olajvezetéken a szovjetunióból is beszerzünk nagymennyiségű
fűtőanyagot.

a kőolajbányászat tervei az eddiginél is nagyobb fejlődés-
ről szólnak, 1965-ben már 2.2 millió tonna olajat nyernek hazánkban,
600.000 tonnával többet, mint az idén, a 190 millió köbméteres
olajtermelés pedig majdnem nyolcszorosára másfélmilliárd köbméterre
növekszik 3 év alatt, az 1965-öt követő esztendőben a fejlődés
még gyorsabb lesz, hogy a szén helyett minél több helyen áttér-
hessenek olaj- vagy gáztüzelésre, amelynek költségei mintegy ötven
százalékkal alacsonyabbak. 1970-ben már előreláthatólag a hazánkban
felhasznált tüzelőanyagoknak mintegy 60 százaléka olaj- és gáz lesz,
s csupán negyven százaléka szén, a szénhidrogénvegyületek aránya
a jelenlegihez képest mintegy kétszeresére növekszik.

/folyt. köv./
17.15

- 40 -

bb 49 ./ hétszázötvenhárom...folyt./-lm

országszerte több ezer szakember vesz részt újabb olaj- és
gázlelőhelyek feltárásában, jelentős eredményekkel biztató geofi-
zikai mérések vannak folyamatban déldunántulon, a kisalföld keleti
peremén és a tiszántul déli részén, az új technika minden adottsá-
gát felhasználják a kutfurások gyorsítására, jelenleg egy-egy
fúróberendezés évente átlagosan 13.000 méternyi furatot vág a talaj
szerkezetébe, pontosan kétszerannyit, mint tíz évvel ezelőtt, a
termelés korszerűsítésének szolgálatába állítják a legújabb típusu
műszereket, a különféle szeizmikus és karotázs-berendezéseket is,
amelyek megbízható tájékoztatást adnak a talaj szerkezetéről,
az olajtelepek valószínű elhelyezkedéséről.

a kőolajbányászat fejlesztéséhez segítséget várnak a 3.
nemzetközi geokémiai konferenciától is, amelyet neves külföldi
szakemberek közreműködésével ugyancsak az évforduló alkalmából,
október 8. és 13. között rendeznek./mti/

.-.

bb 51. a kisz-bizottság felhívására 41 győri fiatal
ült traktorra és segíti az őszi mezőgazdasági munkákat

vid fm/n-lm fm

1962. október 3.

az időjárás miatt győr-sopron megyében is több héttel meg-
készték a termelőszövetkezetek az őszi mezőgazdasági munkákkal, a
földek mielőbbi felszántása érdekében szükség van arra, hogy a
traktorok két műszakban dolgozzanak, ehhez azonban a jelenleginél
több traktorvezetőre volna szükség, a megyei kisz bizottság husz
olyan fiatal jelentkezését kérte, akik faluról járnak a győri
üzemekbe dolgozni, és akik a kisz megbízásából december 1-ig
mint traktorosok segítenék a mezőgazdasági munkákat.

a győri üzemekből 41 kisz-ista jelentkezett, többségüknek
van traktorvezető jogosítványa és régebben már dolgoztak gépállo-
másokon, a kisz-megbízólevelét ünnepélyesen adták át a fiatalok-
nak, akik máris elfoglalták munkahelyeiket./mti/

.-.

17.20

- 41 -

bb 54. a muzeumi hónap eseményei - maszk-kiállítás gyulán -
megnyitó ünnepség kaposvárott

ö vid fm/n-lm fm

1962. október 3.

az országos muzeumi hónap alkalmából szerdán a gyulai
erkel ferenc muzeumban kiállítás nyílt, amely bemutatja az
országos néprajzi muzeum maszk-gyűjteményének legérdekesebb
darabjait.

ugyancsak szerdán rendezték meg kaposvárott a muzemi
hónap megnyitó ünnepségét. dr. bodnár éva művészettörténész fényes
adolf, mednyánszky és szőnyi életművéről tartott előadást. a
rippel-rónai muzeumban október 14-én képzőművészeti tárlat nyílt,
s a legkiválóbb alkotás szerzőjének ünnepélyesen átadják a rippl-
rónai díjat./mti/

--

bb 55. megkoszorúzták szabó lőrinc sírját

t v/tm-lm sr

1962. október 3.

szerdán a kerepesi uti temetőben megkoszorúzták az öt
éve elhunyt szabó lőrinc sírját. a magyar írók szövetsége nevé-
ben móricz virág, az írószövetség választmányának tagja helyezte
el koszorút a költő sírján. a megemlékezésen jelen volt számos
néves író, költő, szabó lőrinc pályatársai, barátai, tisztelői.
/mti/

--

bb 56. ülést tartott a tit országos elnöksége

t hi/tr-lm sr

1962. október 3.

szerdán a kossuth-klubban ülést tartott a tit országos
elnöksége. dr. törő imre akadémikus elnöki megnyitójában az eddig
végzett munkát és a soronkövetkező feladatokat ismertette. dr.
kardos lászló akadémiai levelező tag a tit elnökhelyettese,
az esztétikai nevelés helyzete és feladatai a tudományos ismeret-
terjesztésben című témát terjesztette elő. dr. nagy lászló
kandidátus, a társulat főtitkára, a tit-részvételéről a termelő-
szövetkezetek patronálásában, továbbá a pártoló tagok mozgalmának
megszervezéséről beszélt.

az ülést megelőzően a bolgár, illetve a magyar ismeretterj-
jesztő társulatnak képviselője - georgi madolev, a bolgár hazafias
arcvonal ismeretterjesztési osztályának vezetője és dr. nagy
lászló, a tit főtitkára - egyezményt írtak alá, amely a két társu-
lat kölcsönös együttműködésének alapelveit szabályozza./mti/

17.30

--
- 42 -

bb:58 kilencszázezer fiatal mozgalma - a kisz központi bizott-
ságának sajtótájékoztatója

t lv /tm/sr /gz

1962. október 3.

a kisz központi bizottsága a magyar újságírók országos
szövetségének székházában szerdán sajtótájékoztatót tartott.
balogh istván, a kisz központi bizottságának titkára az ifju-
ság a szocializmusért mozgalom idei eredményeit ismertette.

1960- ban 600.000- re, az idén mintegy 900.000- re te-
hető azoknak a fiataloknak a száma, akik az ifjuság a szocializ-
musért mozgalom munkával kapcsolatos feladatait teljesítették.
a mozgalom nagy jelentőségű, mert egységbe fogja a kisz-szerveze-
tek munkáját és nagy hatással bír a fiatalok nevelésére. segíti
a fiatalok nevelését, gondolatviláguk alakulását a mozgalom kultu-
rális követelményének teljesítésével. rendszeresen olvasnak,
színházba, moziba járnak, szellemi vetélkedőkön vesznek részt,
s ezáltal szélesedik látóköriük, műveltebb emberekké válhatnak.

a kisz 1. kongresszusa az ifjusági szövetségnek feladatául tűz-
te ki, hogy a második ötéves terv idején ösztönözze a fiatalokat
a tanulásra. érje el, hogy az akkorihoz képest egy fokkal
magasabb képzettséget szerezzenek. a mozgalom alkalmas arra is,
hogy a kongresszusnak ezt a célkitűzését a kisz-szervezetek
valóra váltsák. harmadik követelményként a továbbtanulás
szerepel. az idén 716.000- ren vállalták, hogy résztvesznek a
kisz politikai oktatás valamelyik formájában, mások a gimnáziumba,
technikumba, vagy egyetemre iratkoznak be. az üzemekben szer-
vezett szakoktatásra több mint százezren jelentkeztek.

balogh istván a továbbiakban elmondotta:

- a kisz vitát indított, s az alapszervezetek szerte az
országban a kisz- en kívüli fiatalokkal együtt megbeszélnek,
miképpen lehetne a mozgalom eddigi szép eredményeit az elkövet-
kező évben túlszárnyalni. tervükhöz kérik a pártszervezetek, a
tömegszervezetek és a gazdasági vezetők véleményét is. a be-
érkezett válaszokat és az országos vita tapasztalatait még ebben
az évben összegezik, s ennek alapján határozzák majd meg a jövő
évi feladatokat./mti/

17.40

--
- 43 -

Handwritten signature

Handwritten signature

bb 57. ankét a szinpadai művészetről és izlés-nevelésről
almásfüzitőn

t vid/ tr-lm fm

1962. október 3.

a szakszervezetek komárom megyei tanácsa és a komárom megyei népművelési tanácsadó szerdán ankétot rendezett almásfüzitőn. a tanácskozáson résztvettek a népművelési intézet és a déryné színház vezetői, valamint komárom, pest, tolna, szabolcs, vas és zala megyei művelődési házaik vezetői, népművelési tanácsadók, a déryné színház művészei.

huba győző, a komárom megyei tanács művészeti előadója tartott vitaindítót a szinpadai művészetről és az izlésnevelésről. többek között elmondotta, milyen módszerekkel ismertetik és kedveltetik meg a munkásokkal és parasztokkal a szinpadai művészetet. a művelődési házak előcsarnokában kiállításokat rendeznek majd a színházi előadások előtt, hogy a közönség megismerkedjék a darab írójával, azzal a korról, amelyben a cselekmény lejátszódik, a diszlettervezéssel. az izlést fejleszti a néhány helyen már működő színházbarátok köre ahol a közönség a művészekkel együtt értékeli az előadásokat. jól bevált komárom megyében az a módszer is, hogy egyes színházi előadások előtt egyszerű, rövid tájékoztatót tartanak a darabról./mti/

-.-

bb 63. a muzeumi hónap első előadása székesfehérvárott

vid fm/n-lm fm

1962. október 3.

székesfehérvárott a muzeumi hónap első előadását az istván király muzeumban dr. fülep ferenc, a nemzeti muzeum történelmi muzeumának főigazgatója tartotta szerdán „az ókori sopianae városa”, címmel. ismertette a pécsi római kori ásatások legújabb eredményeit./mti/

17.50

-.-
- 44 -

KE

bb:61 a dunaujvárosi járási tanács ülése

vid fm/n/fm/gz

1962. október 3.

a dunaujvárosi járási tanács szerdán a községekben végzett népművelési munka eredményeiről tárgyalt. megállapították, hogy jelentős az előrehaladás a kulturális fronton. ezt bizonyítja a különféle akadémiák, ismeretterjesztő előadások, könyvtárak és szakkörök látogatottsága. a községek külterületén, a tanyavilágban a legtöbb helyen már működik televízió és 14 tanyarészben nyitottak fiók-könyvtárat. népszerűek a termelőszövetkezeti klubok.

elhatározták, hogy a jövőben még több tudományos ismeretterjesztő előadást tartanak, növelik a falusi szakkörök és klubok számát is ./mti/

-.-

bb:64 próbanyomás székesfehérvárott az első magyar gyártmányu lapnyomógépen

vid /tm/ bs/gz

1962. október 3.

fejér megyében már évekkel ezelőtt felmerült egy új, korszerű nyomda építésének gondolata. a régi nyomda ugyanis már nem tudott elegendet tenni a megnövekedett megrendeléseknek, de az ott dolgozó nyomdászok szociális igényeit sem elégíthették ki a szűkre szabott helyiségek.

tavaly ősszel többmillió fontos költséggel új nyomda építését kezdték meg székesfehérvárott a fejér megyei építőipari vállalat dolgozói. egy hónappal ezelőtt már rendelkezésre bocsátották a rotációs-termet, amelyben megkezdték az első magyar gyártmányu 13-as formátumu lapnyomógép szerelését.

a nyomdagépjavitó vállalat dolgozói határidő előtt végezték a szereléssel és szerdán megtartották a próbanyomást. ebből az alkalomból a nyomdában megjelent juhász jános, a magyar szocialista munkáspárt fejér megyei bizottságának első titkára, csollány ferenc, a lapkiadó vállalat igazgatója, valamint a megye és a város állami és társadalmi szerveinek képviselői. a sikeres próbanyomás után a fejér megyei hírlap október 7-én, vasárnap már a fővárosi lapokhoz hasonló, új nagy formátumban jelenhetik meg ./mti/

17.55

-.-
- 45 -

KE

bb:62 dömperral elütötte munkatársát - vigyázatlan gyalogosok több közlekedési balesetet okoztak

1 bc/tr/sr /gz

1962. október 3.

a xiv. kerületi szigligeti utca 39-41 számú ház előtt sárai József dömpervezető figyelmetlenül indult, s elütötte munkatársát Lesku Lászlót, akit súlyos sérüléssel kórházba szállítottak. a vigyázatlan dömpereستől bevonták vezetői igazolványát.

a villányi ut és a karolina ut torkolatában kálló elemérné budapesti lakos lelépett egy mozgó villamosról, s körültekintés nélkül ment át az uttesten, egy 61-es jelzésű kocsit elütötte. a figyelmetlen asszony súlyosan megsérült, s kórházba került.

a viii. kerületi baross utca 111 számú ház előtt Kovács Zsigmond 56 éves éjjeli őr ittasan, nem a gyalogosok részére kijelölt helyen ment át a tulsó oldalra, s egy 9-es jelzésű autóbusz elütötte. szerencséjére csak könnyebben sérült meg.

a xx. kerületi nagykőrösi ut és vas gereben utca torkolatában fleih Sándorné 63 éves háztartásbeli szabálytalanul ment át az uton és a ka 97-28 rendszámú motorkerékpár elütötte. az asszony könnyebb sérülést szenvedett ./mti/

- . -

bb:59 mintegy tizenkétezer dolgozó tanul szabályokban - tanácskozás nyiregyházán a felnőttoktatás tapasztalatairól, módszereiről

vid fm/n/fm/gz

1962. október 3.

a párt, a tanács, a népfront, a szakszervezet, és más társadalmi és tömegszervezetek képviselői, pedagógusok, ipari üzemek vezetői szerdán nyiregyházán megvitatták a felnőttoktatás tapasztalatait és módszereit. megállapították, hogy megszerzte fokozódik a tanulási kedv. az idei őszön már körülbelül tizenkétezer felnőtt iratkozott be az általános és középiskolákba, szakgimnáziumokba, kihelyezett mezőgazdasági technikum osztályokba. a nyiregyházi közigazdasági technikumban tizenhat évvel ezelőtt husz felnőtt kezdte meg a tanulást, ez a szám azóta nyolcszázra emelkedett.

/folyt. köv./

18.25

- 46 -

/bb 59. mintegy.....1.folyt./vm

a hozzászólók beszámoltak arról, hogy a felnőttek oktatásával ma már nemcsak a művelődési szervek, hanem a különféle társadalmi szervek is behatóan foglalkoznak. a nyirbátori járásban például a párt megbízott képviselői irányítják ezt a munkát, a községi tanácsok pedig agitációs csoportokat alakítottak a felnőttoktatás ügyének elősegítésére.

a pedagógusok elmondották, hogy olyan módszerek kialakítására törekednek, amelyek a felnőttek oktatásában leginkább megfelelnek. javasolták: helyes lenne a dolgozók iskolájában is a szülői munkaközösségekhez hasonló - bizottságok létrehozása, elsősorban a tanulás elősegítésére ./mti/

- . -

bb:65. megnyílt a vasi könyvhónap

vid fm/n/fm/gz

1962. október 3.

szerdán szombathelyen ünnepélyesen megnyitották a vasi könyvhónapot, amelyet a szakszervezetek megyei tanácsa és a táncsics könyvkiadó rendez. a megnyitón résztvett Kádár István, a táncsics könyvkiadó igazgatója és Karsai Elek író. a megyei szakszervezeti székházban kiállítás nyílt a táncsics könyvkiadó gondozásában megjelent művekből./mti/

- . -

bb:67 rónai sándor fogadta a szovjet-magyar baráti társaság küldöttségét

k ms/tm/sr/gz

1962. október 3.

rónai sándor, az országgyűlés elnöke, az mszbt elnöke, szerdán hivatalában fogadta a szovjet magyar baráti társaságnak v. m. garszt vezetésével hazánkban tartózkodó küldöttségét. a szívélyes baráti találkozón résztvett Kristóf István, az mszbt főtitkára és g. i. turjanyica, a szovjet nagykövetség első titkára is ./mti/

- . -

bb:66 megnált kondorosi Gyula

k bc/tr /sr /gz

1962 október 3.

kondorosi Gyula, az i. kerületi tanács végrehajtó bizottságának tagja elhunyt. a tanács saját halottjának tekinti. temetése pénteken 15.30 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

- . -

18.55

- 47 -

bb:68 megnyitották a villamosenergiaipari felsőfoku technikumot
t szf/sze/ gz 1962. október 3.

a budapesti villamosenergiaipari technikum épületében az
idén megszervezett villamosenergiaipari felsőfoku technikumot
szerdán délután nyitották meg ünnepélyesen. az új oktatási in-
tézmenyt lévai andrás nehézipari miniszterhelyettes adta át
rendeltesének.

a villamosenergiaipari felsőfoku technikum első évfolyama
80 hallgatóval kezd meg munkáját, 40 hallgató villamosenerge-
tikai, 40 pedig hőenergetikai felsőfoku képzést kap./mti/

- . -

bb:69 időjárásjelentés

sze / la /gz 1962. október 3.

a meteorológiai intézet jelenti 1962. október 3-án,
szerdán este:

szép őszi idő

várható időjárás csütörtök estig: kevés felhő, száraz, az
évszakhoz képest meleg idő. gyenge, időnként kisebb élénkebb
szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: 21-25
fok közötti ./mti/

- . -

20.05

- 48 -

HL

bb 70. a különlegességi női ruhaszalon divatbemutatója

t sz/sze/lm la 1962. október 3.

e héten a park klubban rendezi meg divatbemutatósorozatát
a váci utcai különlegességi női ruhaszalon. szerdán este a
divatbemutatóon résztvett a diplomáciai testület több tagja is,
és sok tapssal ismerte el a szalon tervezőjének, rotschild
klárának modelljeit./mti/

- . -

bb 71. „otthon„-bemutató a muzeumi hónap dunaujvárosi
megnyitóján

vid sze-lm la 1962. október 3.

a muzeumi hónap dunaujvárosi eseményei szerdán este
az „otthon„ című kulturális bemutatóval kezdődtek meg. az
iparművészeti tanács rendezésében a városi muzeum kiállításai
termében több modern butort, szőnyeget, függönyt, terítőt,
színes villanylámpát és más dísz tárgyat mutattak be.

a muzeumi hónap dunaujvárosi programjában még egy kép-
kiállítás, két képzőművészeti előadás és muzeumbaráti kör meg-
alakítása szerepel./mti/

- . -

HL

- 49 -

bb 72. tehénfogatot gázolt a személyvonat

vid sze-lm la

1962. október 3.

varga jános és felesége, zala megyei, lentikápolnai lakosok szerdán tehénfogattal a lenti községhez tartozó szőlő-hegyre mentek. lentiben a sorompónélküli vasuti átjáró előtt nem álltak meg, bár egy arra haladó kerékpáros figyelmeztette őket, hogy jön a vonat, s a mozdony vezetője is figyelmeztető sipjeleket adott le. nem várták meg, hogy a vonat áthaladjon, s a tehénfogat a mozdonyal egyidőben ért az átjáróba. a személyvonat mozdonya elgázolta a két tehenet, varga jános és felesége pedig súlyos sérüléseket szenvedett. mindkettőjüket kórházba szállították. vargánét a délután folyamán repülőgéppel a fővárosba szállították. a vizsgálat megállapította, hogy a súlyos balesetet varga jánosék figyelmetlensége okozta./mti/

bb 73. nicola rossi-lemeni olasz vendégművész fellépése az erkel színházban

t fe/sze-lm la

1962. október 3.

szerdán este az erkel színházban nicola rossi-lemeni, a milanoi scala magánénekező nagy sikerrel énekelt gondofaust című operájában mefisto szerepét. margitot orosz julia, faustot udvardi tiberius alakította.

az olasz vendégművész vasárnap este lép ismét a közönség elé. verdi don carlos című operájában fülöp király szerepét éneklte./mti/

bb 74. fogadás a nemzetközi dohánytermelési és dohányipari tanácskozás részvevői tiszteletére

t tó/sze-lm la

1962. október 3.

hétfő óta budapesten ülészik a coresta, azaz a dohányra vonatkozó tudományos kutatások együttműködési világszervezete. a tanácskozás részvevőit szerdán a gundel étteremben fogadásra látta vendégül az élelmiszerügyi minisztérium dohányipari igazgatósága. a megjelenteket balogh ferenc iparigazgató üdvözölte./mti/

20.45/lm

-50-

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Főm. u. 6-7. Telefon: 180-400, 260-400

A szerkesztést és kiadást a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i k i a d á s

1962. október 4.

bb 1. zenés irodalmi műsorok - 18.000 budapesti szálláslakónak

i hi/tm-lm sr

1962. október 4.

ebben a hónapban budapest több mint 50 nagyobb munkásszállásán ismét megkezdődnek az egressy klub által rendezett zenés irodalmi körműsorok. a szakszervezeteknek ez a közkezdelt, hagyományos akciója az említett szálláshelyek csaknem 20.000 lakójának művelődését, politikai, esztétikai nevelését segíti elő irodalmi alkotások útján.

egyik legsikeresebb, most ismét bemutatásra kerülő számuk a hiszékenység vámszedői, amely egyórás, zene- és énekszámokkal tarkított műsorával a babonás hiedelmek ellen száll sikra. az a régi jó világ című összeállításuk kosztolányi, möricz zsigmond, szép ernő és más írók műveiből vett részletekkel szatirikus körképet ad a multról. a duna vallomása című műsor a nagy folyó történetével kapcsolatos irodalmat és zenét foglalja csokorba.

a régieken kívül egyelőre két új műsorral kedveskedik a 25 tagú művészgárda a szálláslakóknak. e hónap közepén a goldberger textilművek leányotthonában először mutatják be ha rózsaszál leszel című műsorukat, a magyar nép legszebb balladáiból készült összeállítást. ez a szám bevezetője annak a balladasorozatnak, amelyben később komolyabb témákat - munkásballadákat, vagy a francia forradalom dalait és költészetét dolgozzák fel zenés irodalmi műsor keretében. a versek szeretetére, megértésére kívánja megtanítani a munkás-hallgatóságot a négyszemközt a verssel című összeállítás, amely radnóti miklós: nem tudhatom című költeményét állítja a középpontba, s illusztrálásképpen a kortárs-költők műveit felhasználva a versmagyarázás érdekes, korszerű módszerét adja./mti/

- 1 -

NE

- népe -

1/2